فیصله

ځانګې په دې جرګې پورې خپلې ډېرې هیلې تړلې وې، له نورو جرګو څخه ددې جرګې توپیر دا و چې پدې جرګه کې ددې او ددې دخسرګنۍ دقامونو له مشرانو پرته نورو ډېرو مخورو سپین ږیرو هم ګډون کړی وو.خو، د خسرګنۍ چرګ یې همدا یوه پښه درلوده. په همدې یوه خبره ولاړ وو((ولې، ځان شرموو چې ښځې ته طلاق ورکوو؟دا کومه پښتو ده، دا کوم غیرت دی، که لېونی دی او که سپېلنی همدا یې مېړه دی. که مېړه یې ګټه وټه نشي کولی، نو موږ خو یې ګټلی شو،شکر هرڅه موپرېمانه دي، دا له دوډۍ جامو هرڅه بې غمه ده، نه ـ نه هېڅکله نه. خپلو بچیا نو ته دا پېغور نه پرېږدو...))

جرګه پاځېده او همدا چې ځانګې واورېدل، چې جرګې نتیجه ورنکړه نو سر پرې وچورلېد ،له غم او خفګان څخه یې په ډېره سختۍ په مړۍ کې ساه چلېده، دنهیلیو څپو واخېسته، په کټ کې ړنګه

بنګــه وغځېــده، څــو اوږده اســوېلي يــې ووېــستل، ژوره ســاه يــې واخېسته. د تېر څلور کلن ژوند د هرې شېبې په وریاد ېدلو به یې په زړه کې نرۍ څړیکه تېره شوه، اوښکو یې دکټ بوڼ لوند کړ، کله به یې خپل پلار ملامتاوه او کله هم خپل نصیب.دخیال او سوچونو بېړۍ یې لاهو شوه، ماضي ته لاړه. ځانګې ته ور یاد شول چې د پېغلتوب په لومړي کال یې د ژوند د نېکمرغۍ په هیله د پلار پرېکړه ومنله او په یوه لرې سیمه کې یې له یو نا پېژانده سړي سره چې تر دې دمه یې په اړه هېڅ معلومات هم نلرل واده ته زړه ښه کړ.

اوهغه وخت چې دا د ناوې توب په رنګینیو کې د واده په لومړۍ شپه له مېړه سره یوا ځې شوه؛ خو هغه دومره لیونی و چې اصلاً ښځه او نر یې نه پېژندل اوترپایه یې آن د ناوې توب پلو هم ددې له مخه لرې نه کړ.

هغه خفګان چې دا له مېړه سره له یو کلن ژوند وروسته هم، خپل کلي ته (پېغله) راغلله او سره له دې چې خسر او خواښې یې ښه پوهېدل چې زوی یې چور لېونی دی ، خوبیا یې هم دخپل خدمت لپاره یوه داسې نجلۍ ورته وکړه؛ چې د ښکلا او ځوانۍ نوم یې دهرچا پر ژبه و.

لـه جرګو او مرکو نهیلۍ شوه، بلـه لار ورتـه پاتې نه وه ، مجبوره شوه چې دحکومت لمن ونیسي همدا و چې لـه مېړه څخـه درسمي بېلتون لپاره یې محکمې تـه د تللو پرېکړه وکړه ، کـه څـه هم دا د

ځانګې لپاره سخته وه، چې په محکمو او ځارنواليو وګرځي؛ ځکه چې په عمر کې هم کومې دولتي ادارې ته نه وه تللې، خو څه يې کړي واى بله چاره يې هم نه وه.

ځانګه په خپل ژوند کې په لومړي ځل ځارنوالۍ ته لاړه، دومره کم جرئته وه چې له چاسره يې مخامخ خبرې هم نشواى کولى.

ځانګه اړتيا محکمې او ځارنوالۍ ته راوستې وه؛ خو هلته ورته هرچا د شک او يوې بد اخلاقې مېرمنې په سترګه کتل.

دا حالت پر هغې ډېر دروند پرېواته، چې د يوې تورسرې په توګه يې جېب خالي دی خو په ادارو کې ورسره بې مطلبه څوک خبره هم نه کوي.

لومړی ځل خو د ځانګې له سترګو هغه وخت اور والوت چې د ځارنوال د مېز تر شا کښېناسته ، هغه ورته وايي چې له دې لېوني څخه بېلتون ستا حق دی. زه دې ټول کار درته خلاصوم خو ته هم په جيبونو لږ ګوتې ووهه، دا ورته په ډېره ماته غاړه او بنده ـ بنده ژبه وايي چې ، زه په کور ناسته نجلۍ يم او پلار مې غريبکار، زه به پيسې درته له کومه کړم ؟ خو ځارنوال سمدستي ځواب ورکوي ((خير که جيب دې تش دی خو ته ډېر نور څه هم لرې.))

ځارنوالۍ د ځانګې په اړه د ډاکټر نظر وغوښت، خو ډاکټر په دولتي روغتون کې ځانګې ته وويل ددې لپاره چې معلومه شي ته

پېغله يې کړه مېرمن، بايد ما ښام ناوخته زما شخصي کلينيک ته راشې.

د ځانګې دوسيه د پرېکړې لپاره ابتدايه محکمې ته لاړه، خو قاضي ځکه ددې پر ضد پرېکړه وکړه چې دې يې مېلمستيا ونه منله.

سره له دې چې ځانګه خبره وه د مرافعه محکمې رييس سپين ږيرى سړى دى او درې مېرمنې هم لري، خوهغه مار خوړلې، له پړې هم وېرېده،د وېرې او هيلې په فضا کې په چادري کې پټ مخ د قاضي مخ ته کېناسته.

له کېناستو سره سم قاضي ځانګې ته مخ ورواړاوه ((ګوره دا محکمه ده ، دلته بايد هره ښځه لوڅ مخ کېني.))

د ځانګې زړه ودرزېد ،د قاضي په خبره يې ځان کوڼ کړ، داسې چې ګويا له سره د قاضي په خبره پوهه شوې نه وي .

قاضي بل جوړ عينکې په سترګو کړې ، د دوسيې ورقې يې واړولې راواړولې او چې د ځانګې په رنګين عکس يې سترګې ولګېدې، نو زړه يې وتخنېد ، ، د خپلې فنري څوکۍ مخ يې ځانګې ته را واړاوه ، په تونده لهجه يې ورته وويل:((دلته په پټ مخ فيصلې نه کېږي،درته مې وويل دامحکمه ته اړه يې چې مخ لوڅ کړې.))

ځانګې چادري پورته کړه ، اوهمدا چې د قاضي سترګې د ځانګې پر مخ او بدن ولګېدې نو بې اختیاره یې سترغلي پـه الوتلو ، وېښـته نېغ ، اوږد مخ سور او د نبضونو حرکت تېز شو .

قاضـي د دوسـیې ورقـې اړولـې را اړولـې ،او د هـرې ورقـې لـه اړولو سره بـه یـې یـو ځـل د سـترګو پـه کـونج کـې ځـانګې تـه وکتـل ، دوسیه یې بنده او خولې یې وچې کړې ، هڅه یې وکړه چې د زړه درزا پټه کړي ،د سوداګر په ځبر یې د ځانګې ټول بدن لـه سترګو تېـر اود سترګو ګاټې یې د هغې پر مخ ورښخ کړل:((افرین پرتا چې د مېړوخې نوم هم در باندې دی ، الله ج ښه ځواني او ښایست هم درکړی او بیادې هم خپله حیاء ساتلې ده ، زه نورتـا پـه دې کړاوکې نشم لیدلی، ستا د خلاصون لار شته.))

ځانګه وغوږېده له خوښۍ پرخپله ځوکۍ نېغـه او ورورانـدې شوه قاضي چې شېبه په شېبه یې دوږې لېوه په ځبر پر شـونډو ژبـه راښـکله وویل: ((ته خو ځوانه یې هرو مرو به له چاسره ژوند شریکوې نـو آیـا دا ښه نـه ده چې زمـا غونـدې یـو مهربانـه سړی د ژونـد ملګری کـړې ؟؟. دومره به دې ونازوم چې د ژوند ټولې سترتیاوې به دې هېرې شي.))

ځانګـه بې صبره شـوه ، پـه تونـده لهجـه یـې ورتـه وویـل: قاضـي صیب دا څـه وایي زه خو سـتا د لمسـۍ پـر ځـای یم او بیـا تـه خو درې ښځې...

قاضي ورته په وروستي ځل مخ ور واړاوه:((خوښه دې بيا به ارمان کوې.)) او له همدې سره ووت.

دوه ورځې وروسته، چې څانګه محکمې ته لاړه نو قاضي ورته وويل چې څنګه زما پيشنهاد دې ومانه ؟ د څانګې سترګې ډنډ اوکيښې او ښې خواته د سر په خوځولو يې اوښکې اخوا دېخوا وشيندل شوې. قاضي هم پر شونډو يوه ترخه موسکا تېره کړه په غرور يې وويل: ((ښه نو زما فيصله به دې هم خوښه شي))

خولا يې خپله فيصله نيمه هم نه وه اورولې چې څانګه په چيغه له دفتره ووته.

ارزښتونه

حفیظ او سعیده له ګاونډیتوب سربېره د عمه او ماما بچیان هم و، په یو کور کې زېږېدلي ،لوبېدلي او کوچنیتوب یې هم یو ځای تېر شوی و، د عمر له پخېدلو سره یې جوخت له یو بل سره مینه هم پخه شوې وه، د دواړو له مور او پلار پرته آن نور دوستان هم د دوی پر مینې خبر شوي وو.

د حفیظ مور او پلار څو څو ځله د سعیدې پر مو او پلار حفیظ ته د سعیدې پر غوښتلو جرګې وکړې خو د سعیدې مور به ورته همدا یوه خبره کوله چې زما لور مکتبۍ ده او حفیظ بې سواده او خشتمال ،ولې خشتمال هلک او د اسې چاته لور ورکړم چې که اسمان شین وی نو زما لور به ډوډۍ خوري او که وریځ او باران نو وږې به وي.

جرګو مرکو ،عذر او ننواتو کار ونکړ،نه د حفیظ وچو شونډو تاثیر وکړ اونه د سعیدې اوښکو او پټ پټ ژړا.

د سعیدې د مور ضد له حفیظ او هغې دواړو خوبونه تښتولي و ځوځله یې پرېکړه وکړه چې وطن پرېږدي او چېرته په کوم بل ځای کې په بل نوم ګډ ژوند پیل کړي خو بیا هم د خلکو پیغور او د مور او پلار سر ټیټي به یې د دې نېت په پښو کې زولنې شوې، دواړو پرېکړه وکړه چې که دوی د یو بل نشول نو ټول عمر به له بل چا سره واده نه کوي او سرونه به سپینوي خو پښتني پېغلې کله په خپل واک وي مور یې د هغې له خوښې او مشورې پرته خپل وراره ته چې همدلته یې پوهنتون لوستی و په نوم کړه.

حفیظ به پر لار ګوتې شمېرلې او له ځان سره به غږېده هم ،خو بیا هم پلار یې د سعیدې د مور او پلار له ضده له بل کور څخه ورته د ستمال راووړ.

خیر دواړو نوی ژوند پیل کړ، کال یو نیم وروسته الله ج حفیظ ته زوی او سعیدې ته لور ورکړه.

ورځې او شپې تېرېدلې، حفیظ پوهېده چې دده بې سوادي له سعیدی سره دده د واده یو اخیني خنډ واو همدا بې سوادی ورته پیغور شوه نو کلک هوډ یې وکړ چې په هره بیه وي پر بچیانو به پوره تعلیم کوي او خپله به هم کوم کسب یا دوی همدا و چې خپله یې هم ترکاڼي یاده کړه او پر زوی یې هم لوړې زده کړې وکړې ،تردې چې په کلي او کور کې یې د زوی د اخلاقو ، ښکلا او استعداد نکلونه دهرچا په خوله و ،د سعیدې لور هم د کلي ښکلې پېغله شوه. همدا

شـبېې وې چې پـه افغانسـتان کـې د مجاهـدينو انقـلاب بريـالی او کـورنۍ جګـړې پيـل شـوي نـو رنـو دمـامور قـدر او اهميـت کـم شـو ، لوست اهميت نه درلود ، دپيسو ارزښت را ولوېده پـه معاشـونو ژونـد نه کېده ، ډګروالانو او رئيسانو به دښار پر واټونو کچالو پلـورل ، لـوی لوی رئيسان اومديران به له بې سواده دوکاندارانو سره منشيان و ، د سـعيدې د ميـړه روزګـار او اقتصـاد ورځ پـر ورځ کمـزوری کېـده او دحفيظ ژوند ښه کېده.

حفـيظ داځل پـه سعيدې پسـې جرګـه ورولېږلـه او دهغـې لـوريې خپل لوستي زوی ته وغوښته خو داځل سعيدې له دې رشتې څخه پـه کلکه انکار وکړ، جرګې تـه يې وويـل چې ليـونۍ خـو نـده چې خپلـه لـور ، انجنير يـا داسې چاتـه ورکـړي چې ديـوې مياشـتې معـاش يـې د يومزدورد لسـو ورځـو لـه مـزدورۍ سره برابرنـدی اوکـه ښـاروالي يـې ګاډی پر سړک درولوته پرېږدي نو ددې لوربه ډوډۍ خوري اوکـه پـرې يې نږدي نو لوربه يې وږې وي.

بـــاور

دوبۍ ته دا زما لومړی سفر نه و، خو لومړی ځل و، چې په یوه اسلامي نړیوال سیمینار کې ګډون کوم. سیمینار ته د نړۍ له ګوټ ـ ګوټ څخه رابلل شویو عالمانو ته په شانداره او قیمتي هوټل کې ځای نیول شوی وو.

ما ته لا میاشت وړاندې د مقالې لپاره (په اسلام کې د حیا او اخلاقو ارزښت)موضوع راکړل شوې وه.

دوبۍ ته زما له سفر څخه زما ډېر دوبۍ مېشتي دوستان خبر شوي وو، خو پرېکړه مو داوه چې له سیمینار وروسته به د دوبۍ له ښکلا خوند اخلو.

د سیمینار په وروستي ماښام مې نسیم ته په ټېلیفون وویل، چې سبا ته له موټر سره راشي، چې دوبۍ ښه وګورو، سبا زه ،هغه او زموږ بل ملګری عزیز ووتلو ،ډېرې اسمانڅکې ودانۍ او پارکونه مو ولیدل.نسیم دغرمنۍ لپاره د سمندر پر غاړه یوه لوکس هوټل ته بوتللو.

دغو پوړېزه هوټل لمن تر ډېره د سمندر له پاسه وه ، ښکلیو مصنوعي ځړوبیو(ابشارونو) ، پارکونو او چمنونو هوټل ته لاښکلا ورکړې وه.

د ډوډۍ سیستم یې بوفه وو ، په یوه لوی سالون کې له ډول ډول غوښو وریجو ،سلاد ، پیرني او تازه میوو ډک دیګي او لوښي پراوړده مېزکتار ایښي وو او د سالون بر سر ته سندرغاړو نرمه موسیقي غږوله.

نسیم د خوړو مېز ته نږدې ځای ناستې ته وټاکه.

موږلا په خوړو پیل نه وو کړی، چې شپږ- اوه انجونې د دیګیو مېز ته راغللې.ټولې ښکلې او تازه وې، خو یوه پکې دومره ښکلې وه، چې تابه ویل د دوبۍ مصنوعي ښکلا ته ماتې ورکوي ،ټولو په قابونو کې ځانته خواړه واخېستل او خپلو مېزونو ته ولاړې. ددې انجلۍ په لیدلو نور زموږ خولې د چوله کېدو نه وې، عزیز سمد ستي پیل کړ:(دا خو سمه پري زاده ده، اه خلک چې وایي په دنیا کې پري زادې شته دي هغه خو همداده) نسیم مخ راواړاوه :(ددې ځای د ناستې ګټه دې ولیده، داخو یې اول برکت دی ، نورې به هم وګورې)

موږلا همداخبرې کولې، چې دا انجلۍ بیا راغلله او ددیګیو مېز ته ودرېده. نسیم په شوخۍ ددې لپاره چې دا انجلۍ وپوهوي، چې

دهمدې په اړه خبرې کوو ، کله کله دهغې خواته اشاره هم کوي په لوړ غږیې وویل: (اف دا سترګې دي، که له شرابوډکې پیالې ، والله که خو دزرافې غړې هم دومره دنګه وي، که په دې تړوله دوبۍ کې بله ښکلې نه وي همداورته بس ده. دابه دکوم ځای وي ؟

چاپېریال عربي وو. موړ ډاډه وو ، چې هغه په پښتو نه پوهېږي. عزیز وویل (ماته خو مالیزیایۍ ښکاري) نسیم ځواب ورکړ: (ځه ورک شه په مالیزیایانوکې دومره لوړه ونه او مناسب اندام له کومه شو ؟دهغوی مخونه خو بې نمکه تک سپین دي، دابه مصرۍ او یا ترکۍ وي. ته یې قداو دمخ سرخي وګوره))

نور نو دشوخۍ پیریان پر ما هم راغلل: ((ماته خو هندۍ یا پاکستانۍ ښکاري تاسو خو یې په لاسونو دې بنګړیو او دنکرېزو نقش ته وګورئ، وربل او جامې یې هم هندۍ او پاکستانۍ ښکاري ،)) انجلۍ بد بد راوکتل قابونه یې له خوړو ډک کړل او ولاړه. ما ورپسې دسترګو په کونج کې کتل کباب یې په نورو نجونو ووېشه او کېناسته.

لږه شېبه وروسته بیا راغلله ، نسیم یې په لیدلو وویل: ((لکه چې دابدرۍ جماله کوم دیو له کوه قاف څخه راتښتولې ده، آخ خدایه دابه دکوم بختور سیف الملوک په نصیب وي))

عزیز یې خبرې ورپرې کړې: ((یاره یوه شپه یې په یو میلیون ډالر ارزي)) ماته یې مخ کړ: ((که څنګه اسد استاده ؟)) ماورته وویل: ((یو میلیون نه، سل میلیونه هم پرې کم دي. پیسه که هرڅومره ډېره شي بیه او وروستی حد لري خو دا ښکلا خو نه حد لري او نه ورته څوک بیه ټاکلی شي، یوا ځې د شونډو د ښکلا انځورولو ته یې قلم یو سمندر رنګ غواړي)) هغې بیا هم خپل قابونه ډک کړل او روانه شو. خواړه یې پرنورو و ښشل او کېناسته. لږ وروسته بیا راغلله نسیم د دې لپاره چې بیا هغه په غوږ وو هي په لوړ غږ وویل : (که کوم تکړه هنرمند یې انځور وباسي نو نور به څوک د پیکاسو انځورونه او میناتورۍ هم وانخلي.))

عزیز ورغبرګه کړه ((له خدای نه جار شم چې یا یې دومره ښکلي نه وای پیدا کړی او یا یې موږ ته دصبر طاقت راکړی وای))

دسترګو په کونجو کې یې داسې راکتل چې دهربانه په خوځېدلو یې موږ ته کرکه وربېده.

زماهم طاقت رانغی:((دوی اوس هم زموږپوروړي دي که موږ بدرنګه نه وای نو ددوی ښکلا څه ښکارېده سپوږمۍ په تیاره کې ښه ځلېږي طبیعت سهوه شوی نه دی، که ټول انسانان ښکلي وای نو نن به ولې ددې یوې په توصیف له موږ او تاسو ډوډۍ پاتې کېده))

مالا خبرې کولې چې هغه خپل مېز ته روانه شوه.

نور نو زموږ دوتلو وخت وو ، چې یو چا زما پر اوږه لاس کېښود ، مالا مخ وراړولی نه وو چې دهغه خبرې مې غوږ ته رانتوتې ((سلام ورور ! وخته مې لیدلی وې ماویل پرېږده چې ډوډۍ وخورې بیا به درسره جوړپخیر وکړم)) دقاضي پاچا په لیدلو خوښ شوم، ورپاڅېدم ستړي مه شي مې ورسره وکړه ، دستي یې وویل عمر دې ډېر دی بیگا مې په تلویزیون کې په خبرونو کې ولیدلې له مشر حاجي صاحب سره مې یاد کړې حیران وم چې دلته به دې له چانمبر پیداکړم، ډېر وخت مې نه یې لیدلی، ترې و مې پوښتل چې ستا کور خو په کویټ کې دی دلته څه کوې؟ ویې ویل چې د زوی واده مې تیار و ،کورنۍ مې پرېکړه وکړه چې د واده مراسم په دوبۍ کې جوړکړو ،پرون یې همدلته واده وو، دوه -درې ورځې نور هم په دوبۍ کې یو بېرته کویټ ته ځو.

کېناستو یو ساعت مو د خپل گډ کلي په اړه خبرې وکړې په وطن کې یې دخپلو دوستانو اوځمکو پوښتنه رانه وکړه .

ترې و مې پوښتل چې که څه هم زامن دې په کویټ کې لوی شوي او ډېر یې نه پیژنم خوبیا هم د کوم یوه واده وو او مېرمن یې دکوم ځای ده ؟هغه ځواب راکړ چې ددریم زوی واده مې و اوخپله ورېره دمشر حاجي صاحب لور سارا مې ورته کړې ته خو خبر یې چې هغوی هم له موږ سره په کویت کې اوسېږي؟ ساراخو به ته هم پېژنې ! هغه خو تکړه لیکواله او شاعره ده زموږ ټوله کورنۍ تا پیژني، په

انټرنېټ کې دې مضامین لولي او احترام درته لري، ټول راغلي، همدلته دي اوس د سمندر پرغاړه پارک ته لاړل ، راځه چې له ټولو سره دې معرفي کړم چای او شربت به هم له موږ سره وڅښې) له همدې سره یې له لاسه ونیولم بې سوال او ځوابه یې روان کړم. د سارا د نوم په اورېدلو زما هم تلوسه ډېره شوه غایبانه شناخت مې ورسره و په انټرنېټ کې مې ورسره ډېر چټ کړی و .

ټول له اوږده مېز څخه راتاو ناست وو د قاضي پاچا له خولې زما د نوم او تخلص په اورېدلو ټول ودرېدل ، لاسونه یې پرسینه کېښودل پاچا ماته ګوته ونیوه: (اسد جان خو زموږ د کلي او سیمې ویاړ دی. په ده مو ستر ګې هسکې دي .) له همدې سره یې د مېز برسرته نجلۍ او ترڅنګ یې ولاړ ځوان ته ګوته ونیوه: ((ساراجانه مې وربره او اینګور ده ، حامدجان مې ځوی دی پرون د دوی واده وو)) دنجلۍ په لیدلو زماله پښو ځمکه وتښتېده ، وارخطا شوم: (هلکه دا خو هماغه ده)، له ډېر خجالته مې پر تندي خوله راغلله. هغې هم ټکان وخوړ سره وګرځېده.پاچا خپلو خبروته دوام ورکړ ((ساراجانې ، تا خو به اسد استاد ډېر یاداوه ښه شوه چې د واده دخوشحالۍ ترڅنګ دې دده د نږدې لیدلو خوشحالي هم پر برخه شوه)) سارا وارخطا شوه. لکه ترهېدلې هوسۍ په حیرانتیا یې وپوښتل بابا دا ته څه وایې: (دا به استاد اسد نه وي ، [ژبه یې بنده

بنده شوه]نه نه دا هغه کېدلی نشي ، هغه ما پخپل ذهن کې بل ډول انځور کړی دی، دا نه دی !.)

له ډېره شرمه زما سترګې پر ځمکې ګنډل شوې وې ، رښا ورځ رابانديې تیاره ده ، مخامخ ورته کتلی نشم. پاچا ورته په خندا وويل(نه بچی اسد همدادی تالکه چې سپین ږیری بللی وو که څنګه ؟) دسارا پر تندي هم خوله راماته شوه په طنز او ریشخند يې ـ چې بل چا نه محسوساوه او ټول باريې يوائې زما پر اوږو وو ـ ورته وويل (هو بابا د استاد لیکنې مې ډېرې اورېدلې او لوستې وې او اوس چې په خوړو پسې تللم نودرې وارې مې بیا هم دده استادانه او فلسفي خبرې وا اورېدلې او ښه شو چې ژر مې نور هم وپيژنده !)

بختور واده

کله چې د دفتر ته ننوتم د میز پر سر مې د بلنې په یو ډېر ښکلي او قیمتي کارت سترګې ولګېدلې و مې سپړود د کارت په منځ کې په طلایي لیک کښل شوي وو: (ډاکټر عبد الباري فهیم او دکتورس مرینا فهیم غواړي چې د خپل نېکمرغه واده څلورمه کلیزه د شاندارو مراسمو په ترځ کې ولمانځي ،له دې کبله له محترم استاد (عاطفي)څخه هیله کېږي چې دې محفل ته په خپلو راتللو سره ښکلا ورکړي.))

د کارت په لوستلو د سوچ سمندر لاهو کړم او له ځان مې د پوښتنو امیل جوړ کړ: دا ډاکټر عبد الباري به څوک وي ؟ سرجن دکتورس مرینا څوک ده؟له ما سره څه پېژند ګلوي لري ؟ دا او دې ته ورته نورې پوښتنې مې له ځانه سره ښکته پورته کولې، چې تیلیفون وشرنګېد غوږې مې پورته کړ له هغې خوا راته وویل شول چې هغه د ډاکټر عبدالباري دوست دی او دنده یې ورکړې چې که زه کویټې ته دهغه مراسمو ته ورځم چې هغه راته دالوتکې ټکټ واخلي. .ناڅاپه مې ټکان وخوړ لکه څوک چې د برېښنا لوڅ مزي ته لاس وروړي ، د ذهن غشی مې پنځه کاله شا ته ولاړ ، تېر هرڅه مې یو

ځل بیا د ذهن پر سکرین راوګرځېدل. هغه وخت چې د کابل ساړه ژمي خپل جال غوړولی ،دکابل هسکوغرونو ، بربنډو ونو ، دنګو ماڼیو او ....سپین کفن اغوستی و ،دمیز شاته ایښې بخارۍ ته مې خپل لاسونه تودول، چې یوغنم رنګه دنګ لوړ پوزی، هډور ویښ او چالاکه ځوان مې مخې ته عریضه کېښوده ، ځان یې عبدالباري او د هلمند اوسېدونکی راوښود او د روغتون دریاست په کمبوداتو کې یې د اجیر په بست کې د ځان د تقرر غوښتنه کړې وه، دزده کړې پوښتنه مې ترې وکړه ویې ویل چې نهم یې لوستی او لسم ته بریالی شوی و چې عسکرۍ ته یې ونیوه .

ما هم ورسره موافقه وکړه . عبدالباري له دفتره سره مینه درلوده د حاضرۍ پابند وو ،د شپې له خوا به په روغتون کې اوسېده کله کله به خبرېدم چې د خپل کار تر څنګه د نرسانو په کار کې هم ګوتې وهي ، پیچکاري او د ټپونو پانسمان یې هم زده کړی دی. پرهغه دنرسانو لاس سپک وو ،د معاشونو کموالي له وظیفې سره د ډاکټرانو او نرسانو مینه کمه کړې وه .ډېر وخت به چې کوم نوکریوال نرس د شپې له وظیفې پټېده نو له باري سره به یې غوږ جنګاوه او هغه به هم ورته سینه وډبوله.

کال لانه وو پوره شوی چې باري د نسخو لوستل زده کړل، ځینې دواګانې یې هم وپېژندلې او د ټپونو په پانسمان، پیچکاري، سېروم یې ښه لاس چلیده ، مخ ماتی او خدمتي هلک و، ما هم د روغتون د

دوا ګانو د ډيپو د معتمد په توګه وټاکه.ورځې او شپې تېرېدلې ،بله ورځ خبر شوم چې باري د مرينې په نوم له يوې کابلۍ ښوونکې سره کوژده کړې. ماته په پيل کې دا خبره ځکه ټوکه ښکاره شوه چې يو خو عبدالباري په وطن کې ښځه او اولادونه درلودل بل دا چې اقتصاد يې هم دبل واده اجازه نه ورکوله ، خود مرينې پلار هم نيستۍ ښه ځورولی وو دباري ځوروپې هم ورته غنيمت وې.

زموږ يو همکار عبدالباري ته په ټوکه وويل چې هسې دې په دې قيمتۍ کې ځان پوروړی او په دوه غمونو ککړ کړ نو دده په شونډو نرۍ موسکا لاره وکړه اوويې ويل چې ته يوازې دعا کوه ما هرڅه سنجولي دي ،

،هغه له کوژدې يوه اونۍ وروسته مرينه دقابله ګۍ په کورس کې شامله کړه او دعملي کار د زده کړې لپاره يې دښځو او کوچنيانو په روغتون کې هم مقرره کړله، د نسخو د ليکلو او لوستلو لپاره يې سحروختي مانځه مهال دانګليسي کورس پرې پيل کړ. کال وروسته يې واده وکړ خوله واده وروسته باري له موږ سره دنده پرېښوده هغه ماته خپله استعفی راوړه خو دايی هم رانه وغوښتل چې دلته دعملي کارتصديق ورکړم ماورته وويل چې ګوره دومره تکړه نه يې اونه دا تصديق درته ګټه کوي خو هغه په خندا راغبرګه کړه: ((رئيس صاحب ته نورخلاص يې دمچۍ دم ته راکړه دښامارانو نيول پرما))

دی کویټې ته لاړ ،او مرینې همدلته خپل درس ته دوام ورکړ.

څومیاشتې وروسته یې مرینه هم بوتلله کال یو نیم وروسته خبر شوم چې عبدالباري اوس هغه خړ پړ باري نه بلکې هلته ډاکټر عبدالباري دی او دبلوچستان په یوې لرې پرتې سیمې کې خپل روغتون اودرملتون لري.

تیلیفون کوونکي سره مې کویټې ته تلل ومنل او روان شو دکویټې له ترمینل څخه لا وتلي نه وو چې یو تن چې ږیره او بریت یې ښه چټ تراشلي د سر ویښته یې په منظمه ډول پاس اړولي وو، سرمه یې چرمي جمپر او فولادي پطلون یې په تن، راډو ساعت په لاس، ټیټانیک تایواني بوټان یې په پښو او توره نکټایي یې په سپین یخن قاق راځړولې وه. رامخې ته شو اوله ستړي مه شي او غاړه غړۍ وروسته یې لاسي بکس راڅخه واخیست، خدای شته و مې نه پیژانده، خو هغه چې له ځان سره زما سوړ چلند ولید، نوویې ویل رییس صاحب لکه چې ودې نه پیژندم؟ عبدالباري یم ! ماهم په ټوکه ورته وویل ځوانه داولې؟ ږیره، پټکی هغه سپینې جامې، څادر او واسکټ دې څه کړل؟ خو هغه داهرڅه په خندا تېرکړل له ترمینل څخه بهر یو لوکس لنډکروزر راته ولاړ په خبرو خبرو کې د کویټې ښارته ورسېدو دیوې ښکلې بنګلې مخ چې ((ډاکټر عبدالباري هاوس)) پرې لیکل شوي وو ننوتلو مرینه موهرکلي ته

راووتله کور هم ساده کور نه و او مرینه هم هغه وچه زېړه او زبېښلې مرینه نه وه، هر څه بدل بدل و.

د درې پوړېزکور پردیوالونوراځړېدلیو شنو، سرو اوزېړو ګروپونو فضا رنګینه کړې وه.

سبا د کلیزې مراسم پیل شول، مرینه چې منېژوب یې په تن و تازه له ارایشګاه راغلله اودکرولا ډرېوري یې هم په خپله کوله، دمحفل د ثبت لپاره د فلمبرداری کمرې ودرول شوې وې، مشهور سندرغاړي رابلل شوي وو، په څو شېبوکې څومنزله کیک دمېزپرسرکېښودل شول او عبدالباري اومرینې ته یې د غوڅولوبلنه ورکړل شوه هغوی هم دلاسونو په پړقاکې کیک غوڅ اویوبل ته په خوله کې ورکړ. د ډول ډول کبابونو یخنیو ،وریژو اووریت شویو چرګانو قابونه لادمخه د میزپرایښودل شوي و،میز په غوریو او قابونو وپوښل شو ، دتازه مېوو اومشروباتو پتنوسو سرپه سر کېښودل شول نږدې مازیګر دمحفل پای اعلان شو.

سباله عبدالباري سره دده په بلنه دبازارلیدلولپاره بهر ووتلودبازارپه بېلابېلوبرخوکې یې خپل هغه درملتونونه هم راوښودل چې اوس یې ورته په تنخوا نوکران نیولي دي. وروسته دیو لوړ بلډنګ تر څنګ له موټر څه ښکته شولو دبلډنګ له پاسه پرلویه لوحه لیکل شوي وو:((مرینا پرایوټ هسپتال)) مرینې عبدالباري دروغتون دبېلابېلو برخو له لیدلووروسته راته وویل چې چای به زما

په دفترکې وڅښو ، کله چې دفتر ته ننوتلو نو پرمیزپرا یښې مرمرینې تختې لیکل شوي: ((د مرینا روغتون رئیس سرجن ډاکټرعبد الباري الکوزی د کابل د کو چیانو د روغتون متخصص MDله کابل MIله استرالیا او PhD له هامبورګ څخه.))

مخامخ د سرطبیب دفتر و چې ورننوتلم نو د مېز له پاسه پرهمداسې تختې لیکل شوي وو،((سرجن لیډي ډاکټرمرینا درانې ماهر امراض نسائي ولادي. MDکابل PhDلندن))

به خندامې ورته وویل چې آیا دلته حکومت مداخله نه کوي؟ ویې ویل چې نه‌ه میاشتې مخکې پولیسان راغلي وو، چې دخپل حق له اخېستلو وروسته بېرته لاړل او س هغوی ته تکلیف نه ورکوم او هرمیاشت یې خپله حق وروړم او شکر دی مریضان مې هم ورځ په ورځ ډېرېږي.

بدګومانه

همداچې د دربېیم پوړ په وروستۍ پوړۍ مې ګام کېښود ، نوسمدستي مې سترګې پر همدې ولګېدې. ستېج ته نږدې ناسته وه، سرېې پرمېز ښکته کړی و ، څه يې ليکل، تالار سپين پړق او قنديلونو روښانه وو ، تابه ويل چې لمر همدلته کډه راوړې ده، دموسکا دګلابي مخ جلوې پر شيشه يي مېز د پروت سپين ململ رنګ الواني کړی او دمخ رنګيني او د هغې مخ ته پرمېز دګلانو د اينبې ګېډۍ رنګينۍ يو په بل کې تاوېدې. کله به چې هغه وخوځېده نو د رنګونو اتڼ به پيل شو دواړه رنګينۍ داسې په سيالۍ وې چې تابه ويل فطرت، صنعت ځپلي بشريت ته خپلې کرشمې وربښيې.

دموسکا مخ ته له اينبې مېز راتاوې پنځه واړه څوکۍ خالي وې. يوځل مې زړه وکړ چې راځه مړه دهېڅا په کيسه کې هم نشې، څنګ

ته يې کېنه؛ خو دموسکا دا هيله مې سترګو ته ودرېده، چې راته به يې ويل زړه مې ستا دمينې هديره ده، دزړه په قبر کې مې يواځې ستامينه ښخه ده؛ خو ګوره چې اوس په دنيا کې خلک يواځې تبصرو او په نورو پسې کيسو جوړولو ته اوزګاردي نو پام کوه.

زه لا دموسکا دمخ او دګلانو دګېډۍ له پرتلې اوزګار شوی نه وم، چې ويندوی په لوډ سپيکر کې غږ کړ: زموږ بل مېلمه ښاغلی احمدزي هم تشريف راووړ. له ده هيله کېږي چې د دريځ سر ته تشريف راوړي او دنورو مېلمنو ترڅنګ کېني. زما دنوم په اورېدلو سمدستي موسکا هم دروازې ته راوکتل، ودرېدله ، دسترګي مه شي په دود يې سر وخوځاوه.

زه پر دريځ مېلمنو ته مخامخ کېناستم.

په زړه کې له موسکا ګيله من وم، چې ولې له ماسره يوځای کليزې ته رانغلله، ولې يې دلته د راتللو پر وخت پر ما غږ ونکړ؟ ولې ولې.... چې په همدې وخت کې يو ښکلی ځوان راغی او نېغ دموسکا خواته ورغی، موسکا هم ددې لپاره چې ځوان يې ځانته ښه نږدې کېنولی وي له ترڅنګ څوکۍ څخه خپل لاسي بيک پورته او هغه ته يې ځای خالي کړ. ددې ځوان لاسونه لامده وو موسکا خپل دستکول پرانېست دستمال يې ترې راووېست او هغه ته يې ورکړ. دواړو په ټيټ غږ يو بل ته څه وويل او بيا په خندا شول، نږدې وه چې ددې حالت په ليدلو له څوکۍ راپرېوځم. کله پر ځان او کله پر خپلو سترګو بې

باوره شم. حیران شوم چې دا زه څه وینم.آیا زه ویښ یم او که ویده کله ځانته کاذب ډاډ ورکوم، چې هسې خیال او وهم اخیستی یې .حقیقت داسې نه دی؟

کله پر خپلو سترګو اولیدنو شکمن شم: دا زه څه وینم ایا دا هماغه موسکا ده، چې زه یې خپله ټوله دنیا بولم او خپلې ټولې هیلې مې ورپورې تړلې دي؟ آیا دا هماغه څوک ده چې د زرګونو مخلوقاتو له منځه زما یوائینی انتخاب دی ایا دا هماغه موسکا ده چې همدا پرون یې په قسم راسره وعده وکړه چې، دبل بوی هم پرې حرام شه او نن هغه دی دومره له بل سره بوخته ده چې ما خو پرېږده آن دمراسمو په سلګونو ګډونوالو یې هم سترګې نه سوځي. ؟

د تصور او خیال ماڼۍ مې ړنګه او خپل ارمانونه مې د سمندر په څپو لاهو لیدل.

دا اند بېښنه مې قوي شوه، چې موسکا همدا ځوان خوښ کړی او دې محفل ته دهغې لخوا ماته بلنه هم دهمدې لپاره ده چې داهرڅه پخپلو سترګو ووینم او په سراب پورې هیلې ونه تړم.

موسکا کله دسترګو په کونج کې ماته وګوري، کله ددې ځوان غوږ ته خوله ورنږدې کړي او کله بیا هغه ددې په غوږ کې خبر وکړي دا ورته غوږ ورنږدې کړي.

له ډېرې غوسې رپېږم، ټول ژوند راته ټوکې او مسخرې ښکاره شو، دذهن په هینداره کې مې دموسکا خاطرې اوړي او رااوړي، له ځان سره کرم ربېم چې رښتیا هم په انجونو کې وفا نشته، دګل او صنوبر کیسه مې ذهن ته نېغه نېغه شوه. کله مې زړه راډک شي وایم راځه ښه په زوره وژاړه او د محفل ټولو خلکو ته کیسه وکړه.

کله کله دموسکا په مینه او فکر کې دې چټک بدلون ته حیران شم ،د دنیا هر حقیقت راته دروغ وبرېښېد، پرهرڅه بې باوره شوم، په لږه شېبه کې مې دهرې فلسفې په اړه فکر اونظر بدل شو، له دنیا او دنیا والو مې زړه تورشو، په دې فکر کې وم چې له موسکا څخه دخپلې سوځېدلې مینې غچ څه ډول واخلم.

په همدې کې دکلیزې دکېک دپرېکولو اعلان وشو، ځوتنه راغلل،کېک یې پرې کړ له هر مېزڅخه خلک راتلل، اوځانته یې کېک ووړ ،موسکا هم راغلله، قاب یې له کېک څخه ډک کړ،دوه قاشوغې اودوه پنجې یې واخېستې کېک ماته نږدې ایښی و ،کله چې رانږدې شوه، نو د سر په ښورولویې سلام وکړ ،زماله سترګو دکرکې اور بادېده، خپل مېز ته لاړه په دستمال یې قاشوغ پنجې پاکې کړې، یوه قاشوغه اویوه پنجه یې دهغه زلمي مخ ته کېښوده اویوه یې ځانته، ورته موسکۍ شوه او قاب یې ورنږدې کړ. دلته زما بدن داسې وسوځېده لکه دسکروټو په فرش چې راښکل کېږم. زه د اور په غرونو کې بند او د خپلې ناکامې مینې دجنازې پر تدفین

او تکفین بوخت وم، چې څنګ ته ناست ملګري مې وخوځولم:((کوم فکر کې يې؟ ويا ند ستړيج ته وغوښتې))،ناڅاپه مې ټکان وخوړ ، وارخطا راپاڅېدم .اجنداهم رانه هېره وه، نه پوهېدم چې څه ووايم پرستېج مې له اوربدونکيو د ناروغۍ په پلمه ځان خلاص کړ بېرته په خپل ځای کېناستم، د سوچونو سمندرلاهو کړم:((ښه د دې چې دا هلک خوښ وو ، نوله ماسره يې ولې دبې کچې مينې تظاهر کاوه، له ماسره يې ولې قسم کاوه، چې نه به ته بل چاته په زړه کې ځای ورکوې اونه زه؟ ژوند به موهم يوځای وي اومرګ هم،دې خوبه ماته ويل چې خېمه وي که کوډۍ ستالپاره پرې له ماپيو تېره يم.

موسکا خوبه راته ويل چې ددې دپلار د سوداګرۍ ډېرشريکان او ددې ترپلاررلا شتمن يې غواړي، خوددې مينه له ماسره ده، نو نن ولې له ماڅخه غوړ هلک ته زما او دټولو ګډونوالو په مخ کې خاندي او په نازورسره خبرې کوي؟، کله به سوچ راغی چې که موسکا رښتيا هم مطلب اشنا اويادپيسو ورېږ وای، نوپه دا دومره وخت کې خوبه يې له ماپيسې يابل څه غوښتي وای ! !بيا راته ځان خوشباوره ښکاره شي: نه نه یاره رښتيا چې ښکلې نجونې ټولې دحمام لُنګ دي،نن له يوه او سبا له بل سره وي اورښتياهم دوی مينو پسې نه ،بلکې په سرو او سپينو پسې ځي،زړه مې تنګ اوچاود ته نږدې شوی و ، څوځله مې زړه وکړ چې راڅه محفل پرېږده اوچېرته ګوښه په زوره زوره وژاړه، کله به فکر راغی چې راشه له همدې درېيم پوړ څخه ځان

وغورځوه،اوټولې دنیاته دنجونومکاري،بې وفايي اودنيمې لارې ملتیا وروښيه.

دکلیزې دمراسمولومړۍ برخه پای ته ورسېده،داژانس پربریالیوکارکوونکیودډالیو او ستاینلیکونو دوېش کارپیل شو، ویاند به نوم اخیست او د یو چاپه لاس به یې ستاینلیک ورکړ،په همدې کې یې په یوفیګوراوخاص اندازدګډونوالو پام ځانته راواړاوه،((پوهېږئ !پوهېږئ !چې اوس دریځ ته څوک راغواړو ؟؟،اوس هغه ځوان راغواړو چې زموږ د اژانس روح بلل کېږي، هغه چې اژانس ته یې ګڼ ملي اونړیوال ویاړونه اومډالونه راوړي،هغه چې تل یې زموږ سرهسک اوسترګې لوړې ساتلي دي ،نوستاسودلاسونوپه پړقاکې راغواړم شکیب جان !))

چیغې اوچکچکې پیل شوې سترګې په شکیب پسې اوښتې را اوښتې، له همدې سره دموسکا ترځنګ ناست هلک سټېج ته راروان شو، زما د غوسې سمندرلاهم طوفاني او دوینې هرڅاڅکی وخوټېد، هلته موسکا له ډېرې خوشحالۍ په خپله څوکۍ ودرېده،له ډېرو چکچکویې ټیکری په اوږو ولوېد، په سترګو کې یې د خوښیو اوښکې ډنډ شوې، ماویل هسې خویې زما پرځای ورسره مینه نه ده پیل کړې،په ده کې خوډېرکار و، په همدې کې ویاند د چکچکو او چیغود ودرېدو هیله وکړه، چکچکې غلې شوې ویاند وویل:ښه اوس تاسوپوهېږئ چې ګران شکیب جان ته به ډالۍ اوستاینلیک دچا په

لاس ورکوو؟ ستاسو په خیال کې به کوم وزیر یا والي ګرځي ،نه نه
شکېب جان ته والي یاوزیر نه، بلکې هغه څوک ډالۍ ورکوي، چې
دی يې روزلی ،مینه يې ورکړې، له ده سره يې بې خوبي تېره کړې
اوده د استعداد په روزلو کې لوی لاس لري،نو ستاسو دلاسونو په
شانداره پړقااو دروند استقبال کې راغواړو ،د شکېب جان خور ((
آغلې موسکا))

بې غمي

له ټورنټو څخه اوتاوا ته د تلونکي ریل ګاډي د اتمې ډبې درېم تخت زما و ، زما تر تخت لاندې یوه ښکلې نجلۍ په یوه لنډ نېکر اوبنین کې او مخامخ یې یو هلک پروت و ، ما ته مخامخ په څلورم تخت کې ناست هلک خپل لپټاپ پرانیستی ، کله چټ کوي کله کمپوز ، بلا سکس سایټونه یې وکتل ، زما تر تخت لاندې نجلۍ د خپل مخامخ تخت هلک غېږې ته ورغلله ، غېږ په غېږ شول شونډې یې دهغه پر شونډو کېښودې دواړو دیوبل شونډې زبېښلې ، ژبې یې د یوبل په خوله کې ورکړې ، انجلۍ لومړی په ناسته دخپلو تیونو څوکې دهلک په خوله کې ورکړې او بیا ورته څملاستله ، زه او ما ته مخامخ هلک دواړه ورته ګورو خو نه مو هلک په کیسه کې دی او نه انجلۍ.

ماته مخامخ هلک له کانتین څخه دوه ډکې پیالې راړې یوه یې
د هلک په غېږ کې پرتې همدې نجلۍ ته ورکړه او یوه یې خپله وڅښله
،سفر اوږد و ومې غوښتل چې د سفر له ملګرو سره د خبرو دروازه
پرانیزم ،لاندې هلک او انجلۍ په خپلو کې بوخت و نو له مخامخ
ناست هلک څخه مې دهغه دنوم ،ځای ،قوم او بوختیا په هکله
وپوښتل، هغه راته وویل چې نوم یې راب او د مور نوم یې لیسا ده په
اوتاوا کې اوسېږي، انجنیري یې لوستې ،په قوم ایریش او نیکونه
یې له ایرلینډ څخه کاناډا ته تللي دي ، ما ترې وپوښتل چې څوو م
نیکه مو کاناډا ته راغلی او ولې یې ایرلینډ پرېښود ؟هغه موسکی
شو ویل یې دومره معلومات نلرم له همدې سره یې د هلک په غېږ کې
پر پرتې نجلۍ ورغږ کړ: خورې بابا کله او ولې له ایرلینډ څخه دلته
راغلی و؟

بې وطنه!

د لاهور د یاړي (مزدوري) خو ټوله سخته وه، خو چې کله به یې ټاټکی راپرسر کړ، نو لکه په سره تناره کې مې چې دروي. ما به چې کله په کوم ختم وخیرات ، جنازې، جُمعې دا ختر لمانځه او یا کلي ته د تللو په وخت کې خولۍ پرسر کړه. نو دومره به رابانديږ درنه وه لکه تور غر، او اوس به یې چې لس ساعته پرلپسې له مسالې ډک شل کیلویي ټاټکی راپر سر کاوه نو کله مې زغملی شو.

په کابل کې تنظیمي جګړو دومره وارخطا کړو چې له ډک کور او پریمانه جایداد څخه مو یواځې یو سراودوه غوړه وو ښتل ،پردی وطن وو له مزدورۍ پرته مو بله لار نه درلوده ،په شپیتو کلدارو مزدورۍ مو تش کتغ او اوړه هم نشوای برابرولی، شل روپۍ خو یې دکار ځای ته په کرایه هم رانه لګېدلې. دغرمې لپاره وچه ډوډۍ مو له ځان سره له کوره وړله، خو دکتغ لپاره به مو پنځه پنځه کلدارې اچولې. ددې لپاره چې لږې ډېرې پیسې وګټو، نو دکار خاوند ته به مو پخپله د اوږټایم (اضافه کارۍ)پېشنهاد کاوه ،کله به چې ګرمۍ او یا هم درانه کار ډېر بې حوصلې کړم نو چاچاسادي به مې سترګو ته ودراوه ،او دهغه په لیدلو به مې زړه تسل کاوه.

هغه د حوصلې او زغم خاوند سپين ږيری و ، هر کارته به يې چې ورکړ (نه)به يې پکې نه ويلې ، له هغه سره مې همدلته د ديارۍ په ځای کې وليدل ،له رنګه ډېر ،ثقه ،هوښيار ،پوه او جهان ديده ښکارېده .په کار کې چې له يو بل سره لږ بلد شو نو ځوځوځله مې ترې وغوښتل چې ځان پوره راوپيژني خو همدومره به يې راته ويل چې له تنظيمي جګړو او په کابل کې له نا امنۍ څخه يو را مهاجر شوی افغان يم.

هغه به پرځان ډېر زحمت تېراوه خو دکار د خاوند او ياهم دګلکار خبروته به يې ځان نه ورکاوه ،دپنجاب ددوبي لمر دواړه دومره تک تور اړولي وو چې په سخته به چا پېژندلي وای.

يوه ورځ مې دمزدورانو دحاضرۍ په کتاب کې دسعيدي کابلي نوم وليد .د حاضرۍ له مسوول څخه مې په ماته ګوډه اردو وپوښتل چې دا سعيد کابلی يې لاڅوک دی ،چې نوم يې په حاضرۍ کې شته خوخپله يې نه وينو ،هغه سمد ستي چاچا سادي ته ګوته ونيوه ،پوه شوم چې دوی سعيدي سم تلفظ کولی نشي ،نو ځکه ورته چاچاسادي((سعيدي کاکا)) وايي.

زمورډ کارخاوند پروفيسورصادق احمد پراچه د لاهور پوهنتون د سيمه ييزو مطالعاتو د مرکزدمنځنۍ آسيادبرخې مسؤول وو ، يوه ورځ چې له دفتره دکار سرته راغی نو د په لاس کې نيولي اخبار غونډه سرخي يې دافغانستان په اړه وه ، چاچا سادي ترې په ډېرې عاجزۍ

وغوښتل چې کـه يـوه شـېبه اخبـار ورکـړي ، پـراچـه تـرې پـه حيرانتيـا وپوښتل چې ايا اخبار پړاوولی(لوستلی)شې؟ هغه ورتـه دهـو سـر وخوځاوه. نور به نو هغه هر وخت لـه موږسره دافغانسـتان او منځنـۍ اسـيا پرتاريخ ،کلتـور ،جغرافيـې او د سـيمې پرګـډو ارزښـتونو ډېـر بحث کاوه،او دچاچا سادي له معلوماتوبه يې ډېرخوند اخېسته، هغـه به ويل چې د اسيا پېژندنې په اړه لسګونه کتابونه لري ،خو دی پر هغـه تاريخ ډېرباورلري چې يو افغان ليکلی او دی اوس هم ترې ګټه اخلي.

هغـه بـه لـه دنـدې لـه راستنېدو سمد ستي وروسته ، دچاچـا سـادي خواته راغی او علمي بحث به يې ورسره پيل کړ ، زه خويې چندان پـه ژبـه نـه پوهېدم خو چاچاسادي روانـه اردو ويلي. پروفيسـور هـم پـه پښتو پوهېده. دواړه پـر بحث خوښ وو مـوږ بـه دا شـېبې ددمې لپـاره غنيمت بللې.

يوه ورځ پروفيسور پراچه د خپلو خبرو په تـرځ کـې وويـل دا چـې پـه قـرآن کـې راغلـي چـې سـلطان سـکندرذی القـرنين د جـوج مـاجوج د بندولو لپاره کوم اوسپنيز دېوال جوړ کړ نودا جوج ماجوج پـه قفقـاز کـې او سـېدونکي مغـل قـوم دی او سـلطان سکندر پـه څلورمـه قبـل الميلاد پېړۍ کې قفقاز ته دافغانستان له لارې لاړه ،.ماتـه خـو پـه دې اړه معلومات نه وو خو چاچاسادي ورته وويـل چـې دا معلومـات ناسـم دي ،ځکه چې سلطان سکندر هېڅکله افغانسـتان تـه نـدی راغلـی ،او په څلورمه قبل الميلاد پېړۍ کې پرافغانستان مقدوني سکندر يرغـل

کړی وو ،ده پروفیسورپراچه ته وویل چې ښایي دی له التباس سره مخ او د سکندر مقدوني او سکندرذی القرنین نومونه تري یو له بل سره ګډ شوي وي ، دیو افغان مزدور لخوا دده معلوماتو له ناسم بللو سره دپراچه رنګ تک سور واوښت په تنده لهجه یې وویل : زه داسنادو له مخې غږیږم او ته له ګېډې ،زه دخپلې خبرې لپاره ثبوت لرم ، له همدې سره دخپل کور کتابتون ته ننووت ، څو شېبې وروسته پداسې حال کې چې یوضخیم کتاب یې په لاس کې وو ځنګېدلی راغی خو لا رارسېدلی نه و چې له چاچاسادي څه یې دبخښنې غوښتل پیل کړل او ورته یې ویل چې داکتاب هم ستانظر تائیدوي.

چاچاسادي ،چې دپروفیسور په لاس کې کتاب ولید ټکان یې وخوړ ، د لمر وهلي مخ سپین او سره یې سره ورغلل ، بې واکه یې کتاب ته لاس وغځاوه خو پروفیسور یې په ډېرې بې باکۍ لاس ټیله کړ،: ته پوهېږې چې داڅومره مستند او مهم کتاب دی، زه یې په څومره قدر په شیشه یي الماری کې ساتم، او ته یې په خیرنو او په سیمنټو سپیرو لاسونو اخلې ، ته خودې کم تر کمه له لاس څخه داسیمنټ پاک کړه او بیا کتاب واخله ! !، چاچا سادي په مایوسۍ د اوبو بیلرته روان شو ،خو ما خپل لاسونه په خپله لمن ژر پاک کړل ،له پروفیسورپراچه نه مې کتاب واخست اوهمدا چې دکتاب پرپوخ مې دلیکوال عکس ولید او ((لیکوال:پوهاند سعدالدین سعیدي)) مې ولوستل نو ولړزېدم ، سترګې مې له واکه ووتې کله به دکتاب

دلیکوال پر عکس او کله به پر چاچا سادي لګېدلې. له خولې مې بې واره ووتل دا خو چاچاسادي دی چاچاسادي چاچا چاچاسا...

د پروفیسور رنګ هم زېړشو. ما زیګر چې منشي چاچا سادي ته شپېته کلداري مزدوري ورکړه نو دا یې هم ورته وویل چې تاسې سر له نن څخه چهټي (رخصت)یاست ځکه چې موږ څو ورځې کاربندوو خو نورو مزدورانو ته یې ویل چې تاسو خپل کار ته راځئ .

بیوسه

دحقوقي مشورو دفتر ته له رسېدو سره سم ، ددفترمشرپر مخامخ ځوکۍ ناست شخص ته ګوته ونيوه:

ـ دې افغان ستاسو په کارته کې کور اخېستی اوس يې د اداري مراحلو لپاره يو وکيل ته اړتيا ده.

- نو زه موځه ته راوغوښتم ؟

ـ ته يې د وکالت کارونه پرمخ بوځه.

جنرال رؤف مې لومړی ځل له يو پنځه دوسيو سره همدلته وليد ترې ومې پوښتل:

ـ کاکا کور دې چېرې اوڅه وخت اخېستی؟

ــ درې مياشتې وړاندې، د اتسبورګ په کارته کې، دريم بلاک، څوارلسم پوړ، اوم دهليز، ۱۹۲ اپارتمان.

ـ اوه داڅه وايې ! ! عجيبه ده زموږ تر کور لاندې؟ ! .موږ خو هم دهمدې دهليز په شپاړلسم پوړ کې اوسو بيخي ستاسو پرسر ،نو

بیامو څنګه په دادرې میاشتو کې نه سره لیدلي اونه درنه خبرشوی یم.

ـ یاره وکیل صاحب ته هم عجیبې کوې، داخو افغانستان نه دی، چې خلک هره ورځ یوبل سره ووینې او بنډارونه وکړي دا المان دی المان !

ـ هو والله ماهم په بریمین کې پنځه کاله تېرکړل، خو تراخره مې خپل مخامخ ګاونډی ونه پېژانده.

ـ مېرمن او بچیان دې درسره همدلته دي؟.

ـ له یوساړه اسویلي وروسته ! مېرمن مې وفات شوې، دوه زامن مې له خپلو اولادونو سره په امریکا ، یوه لور مې په لندن او یوه لور او یو زوی مې همدلته په فریبرګ کې راسره دي.

ـ په وطن کې دې څه کارکاوه ؟

ـ ګوره ځوانه داسې نه کېږي چې ټولې خبرې دلته وکړو یوماښام یا ته کافي راکړه اویابه یې زه درکړم چې سره کېنو اوسمه کلیوالي دزړه خواله وکړو.

ـ سمه ده، خوکله؟

ـ اوس خو دکورپه کارپسې ګرځم ته به هم راسره سرګردانه یې وخت به وټاکو.

وخت مو تنظیم کړ ،یوه اونۍ وروسته مابښام دواړو وخت موندلی شو ، له ژمنې سره سم یې کورته ورغللم ،په پخلنځي کې د مېوې او پیزا په برابرولو بوخت شو ورته مې وویل : ــ کاکا ته خو سپین ږیری یې زوی اولور ته دې وو ایه چې په پخلنځي کې مرسته وکړي راځه چې زه او ته کیسې وکړو.

ــ هغه یو هم په کورکې نشته که نه له تا سره خو یې روغبړ کاوه ،دواړه په پښتو پوهېږي،دادی کارمې خلاص شو در غللم.

له پتنوس سره راغی ماته مخامخ د میز برسرته کېناست ورته مې وویل

ــ نن خو رخصت هم دی بچیان دې چېرې تللي دي؟

هغه له تندي څخه خوله پاکه کړه

ــ یاره د نن زمانې بچیان په افغانستان کې د مشرانو خبره نه مني داخو المان دی، زوی مې دا درې میاشتې نه دی لیدلی ــ له همدې سره یې په سترګو کې اوښکې ډنډ شوې ــ

په الماری کې ایښې د عکسونو چوکاټ ته یې ګوته ونیوه :دا یې تېر کال زما د زوی په سالګره وېستي دي.

په عکسونو کې یو هلک ، یوه ځوانه ښځه او یو پوښ سړی ښکاریدل ترې لاندې لیکل شوي و: ماشا او جونزتام د ساشاه په سالګره کې.

ما په حیرانتیا و پوښتل:

ـ ساشا ، ماشا او جونزتام؟

ـ حیرانیږه مه نومونه یې سمسور او ماګل دي ؛ خوځوانان دي دلته یې پر ځان نوي نومونه ایښي.

- او دا جونزتام یې ځوک دی
- دا زما دلور دوهم خاوند و
- -واو که دی
- -نه ،وخو اوس یې ترې طلاق اخستی غوښتل چې له یو پولینډی سره واده وکړي خو ماونه منله، اوس مروره ده او دادرې کاله کیږي چې له یو الماني سره او سیږي

ـ المان ته کله راغللې ؟

ـ ما دلته په نظامي برخه کې دکتورا اخیستې، کله چې زموږ انقلاب بریالی شو نوزه تورنجنرال وم دکنګرې د پریکړې له مې همدلته سفیر وټاکل شوم.

ـ ښه نو بیا ؟

ـ بیا نو د رژیم له سقوط وروسته همدلته پاتې شوم دوکانداري مې پیل کړه کارمې ورو - ورو ښه شو اوس له چین او نورو هیوادو توکي راوړم او عمده یې پلورم.

ژړغونی شو:

ـ هسې د ګونګټو خواري ده، موږ بچیانو ته خواري کوو او دوی رانه تښتي، که نه یوائې زما د برلین د کورکرایه د یو لوی فامیل بس کېږي.

شپږ کاله مو د ګاونډیتوب تېر شول خو جنرال صاحب مې بیا په دې شپږو کالو کې شپږ ځله هم ونه لید، سحر به وخته ته او ماښام ناوخته به راته، زما بوختیا هم له هغه کمه نه وه، په هغه ورځ چې کله په دهلیز کې راسره مخ شو؛ نو راته یې وویل چې زوی یې له یوې المانۍ سره واده وکړ او دی یې هم واده ته غوښتی و.

ماوپوښتل:

ـ جنرال صاحب! ساشاکله په کور وي چې مبارکي ورکړم.

ـ هغه خو له واده وروسته له خپلې مېرمنې سره زموږ هغه بل کور ته لاړ.

ـ دا ولې ستاسو دا اپارتمان خو هم درې اطاقه دی ؟

ـ هو والله، خیرهغه کور هم له دې ځایه ډېر لرې نه دی ځوانان دی یوائې ژوند یې خوښ دی

دا دی اوه کاله د سترګو په رپ کې تېرشول نور نو په جنرال صاحب کې د دوکانداری شیمه نه وه، په کورکې یوائیتوب هم زړه تنګی کړی و. کری ورځ به له نورو زړو او سپین سرو سره د دهلیز مخ ته د لرګي په څوکۍ ناست و.

ویل یې چې د هغو نورو په څېر د یوائیتوب له غمه د خلاصون لپاره سپی او پیشو هم ساتلی نشي ځکه چې خدمت یې نشي کولی.

تېره ورځ زه ستړی هم وم؛ خو هغه په زوره له ځان سره کېنولم او د ژوند تېرې خاطرې یې راسره شریکې کړلې، کله یې چې ویل چې په وطن کې به په هر مړي او ژوندي کې ناست و او آن کله کله یې د نورو مړي او ژوندي هم خوندي کول نو ساه یې لنډه لنډه شوه او سلګیو ونیوه:

ـ یاره وکیل صاحب !د دې ځای ژوند، دود او ځان ځاني مې ډېر ځوروي ، په خپل راتګ ډېرپښېمانه یم په دې هڅه یم چې بېرته خپل وطن ته ستون شم.

ـ جنرال صاحب الله ج مهربانه دی، دټولو همدا هیله ده.

ـــ دنورو به هیله وي خو زه جدي یم زه دلته ورو ـ ورو خپل ځان راټولوم او له خیره وطن ته ځم.

ـــ دا خو ښه کار دی خوزه څه خدمت وکړم؟

ـ ګوره مرګ چاته په ډول او سورني نه ورځي که دلته رابانديږ څه و شول؛ نو بچيانو ته مې تمه نشته، ته مې وطندار او ګاونډی يې مړی به مې ښه سمبالوې.

ـ جنرال صاحب ته غم مه کوه د مسلمانانو په هديره کې د قبر لپاره د ځمکې، ملا ، ښاروالۍ، د تدفين د شرکت، يخچال امبولانس هر څه غم به درته وکړم.

خو د هغه تندی غونج شو:

ـ ياره زما په ژوندونې له دې ځايه زړه تور دی او ته مې مړی هم مسافرکوې، نه نه هرو مرو به مې وطن ته ليږې چې په پلرنۍ هديره کې په درناوي ښخ شم، لويه جنازه مې وي، د کلي په جامع مسجد کې مې د کورنۍ او قوم لخوا فاتحه واخيستل شي، ختمونه دريمه، جمعه ګي، څلويښتې او تلين مې وي او په مسجد ، هديره کور او کلي کې راته دعاګانې وشي.

نيمه شپه وه چې د کور ټيليفون مو وشرنګېد ، له هلو سره پوه شوم چې جنرال رؤف دی، راته يې وويل چې حالت يې ښه نه دی او که يو ځل ورشم، له ورتللو سره سم مې امبولانس ته زنګ وواهه، د امبولانس ډاکټر يې اکسيجن خولې ته وتاړه او روغتون ته مو روان کړ، هغه د کور د قلفولو لپاره چابيانې ماته راکړې.

ورځ راغله خو د جنرال صاحب صحت ساعت په ساعت خرابېده، څو ځله مې د جنرال صاحب زوی ته زنګ وواهه؛ ځواب يې نه راکاوه، کله يې چې دلور ټيليفون ځواب راکړ نږدې وچې له خولې مې ورته سپک الفاظ ووځي:

ـ هلو !څوک ياست ؟

ـ وکيل نجيب يم تاسې ماشا ياست ؟

ـ هو خو تاسو مې ونه پېژندلئ

ـ زه ستا د پلار ګاونډی يم.

ـ امر کوه.

ـ پلار دې ډېر ناروغه دی اوس مو روغتون ته راوستی حالت يې نازک دی.

ـ سمه ده خو زه او ملګری مې اوس له تاسو درې زره کيلومتره لرې يو، دلته يو ځنګل ته ارام ته راغلي يو.

ـ خو موږ هم وخت نلرو چاره څه ده ؟

ـ ډاډه اوسه زه ساشا خبروم.

نور نو زه هم ورسره پاتې نشوم، ځکه چې که له خپل وخت څخه پنځه دقيقې هم کمپنۍ ته ناوخته تللی وای؛ نو کمپيوټر مې کارت نه مانه او غير حاضرېدم.

ځو ځله مې د جنرال صاحب نمبر ته زنګ وواهه؛ خو ټيليفون يې بند و ، لس ورځې وروسته چې ساشا د پلارد کور د چاپيانو د ترلاسه کولو لپاره زموږ کور ته راوخوت، ما ترې د جنرال صاحب د صحت پوښتنه وکړه؛ خو هغه په داسې حال کې چې يوه پښه يې پر بلې واړوله او سګرېټ ته يې فلټر ونيوه، وويل:

ـ ولې ته خبر نه يې؟ ! هغه خو نهه ورځې وړاندې په حق رسېدلی دی.

زه خفه شوم او په ګيله مې ورته وويل:

ـ- بې انصافه زه نو چا خبر کړم زما خو ګاونډی و ، کم تر کمه هغه جنازې ته خو به دې خبر کړی وم.

هغه له خولې او سپېږمو څخه د سګرټ يو قوده دود زما پر مخ راخوشې کړ:

ـ خير خفه کېږه مه موږ هم جنازه کې نه و .

ـ ولې ؟

ماته مې هم خور شپږ ورځې مخکې د پلار د ناروغۍ خبر راکړ.

ـ نوولې ژر- ژر ورنغللې

ـ خو تر څو مې چې رخصت پاتې جوړېدلې او روغتون ته ورتللو ته برابرېدم ، دوه ورځې وخت يې ونيوه .

ــ نو په يخچال کې خو مړی دومره ژر نه خرابيږي. ولې موجنازه ونکړه ؟

ـــ ساشا چې کله پرمېز د سګرېټو د ايرې لپاره ايښې قاب ته ځان رااوړود کړ نو له خولې يې د شرابو د بوی غوړاسکې رااووتلې خبرې يې ځوځله بې ترتيبه شوې ــ خو ويې ويل :

ـ ډاکټرانو راته وويل چې د پلار مړی يې څلور ورځې په يخچال کې ايښې و خو چې کورنۍ يې پيدا نشوه؛ نو تېره ورځ يې سره صليب د يخچال او روغتون لګښتونه ورکړل او دا چې د قبر ځای يې نه درلود ؛ نو د دې ځای له قانون سره سم يې وسوځاوه.

تروریست

غمی نن بیا ځوړند سر د قوماندان صیب مخ ته ودرېد ، په بنده بنده ژبه یې ترې د خپل زوی د مړي ژوندي پوښتنه وکړه: خو هغه یو ځل بیا د ((گم شو تروریست، تمام جانت مکروب است)) په ویلو داسې تېل واهه چې ان پټکی یې ولوېد .

په ډېرو منډو رامنډو یې د ربړینو څپلیو پستکي وشلېدل، نه یې زندانونوکې د قادر درک وموند او نه هم سره صلیب او نه هم د بشرد حقونو ادارو دهغه کوم درک ورکړ،ان چې د ولسمشر زړه هم پرې درد ېدلی وو او د زړه له اخلاصه یې ورسره ژمنه کړې وه چې که د مقاومت له جبهو پرته په افغانستان کې له هر چا سره بندي وي ورته به یې راخوشې کړي.

خوب ترې کډه کړې وه، غمي اکااو زرینې ترور به د ژمي اوږدې شپې د شیطان ځراغ لوګنې رڼا ته رڼولې، په ویښه به یې د قادر د موندلو خوبونه لیدل،.

نور يې نو له ژونده نهيلی وو ، ستره هيله يې دا وه چې کاشکې يې
ځوک پرې هڅه وکي وپلوري، چې کولمې يې ورته ولې او کم تر کمه د
دريو ځوانو نګور ګانو برخليک معلوم کړي.

غمی اکا دنېستۍ ځپې واخيست ، مېرمن يې اړه شوه چې ددوی
ديوه خپل انجنير فريدون په کورکې خدمت وکړي او دمياشتني
معاش تر څنګ يې دخوړو پاتې شوني هم کورته يوسي.

يوه ورځ چې انجنير فريدون ، انټرنېټ پرانيست نو پرهغه خبر يې
سترګې ولګېدې چې د متحده ايالاتو د دفاع وزارت په خپل رسمي
سايټ کې خپور کړی وو ، او همدا چې د القاعده د مشرانو په لست
کې يې د ۲۲ کلن ملا عبدالقادر د غمي خان دزوی نوم تر سترګو شو ،
نو ورېږدېد ، لاسونو يې کار پرېښود ، ځمکه يې له پښو وتښتېده. بې
اختياره يې ذهن شپږ ويشت کاله شاته لاړ، د انقلاب لومړيو شپو او
ورځو ته هغو ورځو ته چې قادر لا زېږېدلی هم نه وو ، هغه وخت ته چې
غمي اکا يوائې يوزوی اوډېرې لونې درلودې او غمي او مېرمنې
يې د زوی دجوړه کېدلو لپاره په زيارتونو جنډې او خپله لور په نذر
کې منلې وه ، بالاخره الله ج يې سوال ومانه او د قادر له زېږېدو سره
سم يې تره له ډېرې خوښۍ خپله دوه مياشتينۍ لور فاطمه د هغه په
نوم کړه او بيا قادر نازولی لويېده خو د کوڅې او بازار له هلکانو
سره، د کور سر او سرسر دهغه وو ، اوهغه وخت چې پلار به يې د
پېښور د پشکال په ګرميو کې په شل کلدارو مزدوري کوله خو د

قادر جیب به یې تش نه پرېښود ، د قادر د نازولتوب او ګرانښت څپه خو هغه وخت لا ډېره شوه چې مشر ورور یې له روسانو سره په مخامخ نښته کې په شهادت ورسېد ،

انجنیر فریدون ته هغه وختونه هم ورپه زړه شول چې قادر لا نوی زلمی وو چې غمي اکا خپله کونډه نګور ډېره وهڅوله، چې له قادر سره نکاح ته زړه ښه کړي خو هغې ځواب ورکړ چې سر سپینول ورته له قادر څخه سل ځله غوره دي. او ورور ته یې هم د هغه او فاطمې د واده خبره وریاده کړه، خوهغه لوړه وکړه چې دې چرسي، بنګي ، بېکاره، د سپین ږیري پلار لاس ته ناست ته به هېڅکله هم خپله لور ورنکړي. ده هم په قرض او پور کوچیانی ولور برابراو ځوی ته بله ناوې راوسته.

د قادر د واده به لا یونیم کال پوره نه وو چې د غمي اکا تره او تربور دخپل دود او دستور له مخې هم دغمي ورورارا ېست چې فاطمه قادر ته ور واده کړي او هم یې د هغه کونډه نګور مجبوره کړه چې قادر ته کښېني، نو په یو د بېګ وریجو یې قادر ته په یوه شپه دوه ناوې راوستې.

که څه هم اوس قادر د درې ښځو خاوند شو ،خو په خوی او عادت کې یې هېڅ بدلون رانغی، لا هم دکور فضا خړه پړه شوه، د کور لګښت ډېر شو، نور یې نو د مور پا سره هم ختمه شوه چې د هغه د چرسو لپاره یې ورکړي، یوه ورځ چې په پیسو له مور سره ونښت، نو

مېرمنې يې ورته دخرځ لپاره خپله د سرو ګوته ورکړه، خو دا پيسې هم ختمې شوې، بله ورځ بيا له مور سره د پنځو کلدارو په سر ونښت مور ته د قادر ښکنځلو کور فضا بې خونده کړه، درې واړو مېرمنو يې ورته ژړلې، قادر په وروستي ځل مورته له غوسې سور مخ وروا ړاوه: ((د بې غيرته لورې، ته مې نور په دې کور کې ونه ګوره.)) ، او هماغه وو چې قادر ورک شو، درې ورځې وروسته د پېښور په ورځپاڼو کې د قادر نوم هم د هغو کسانو په ډله کې خپور شو چې له يوه قوماندان سره د طالبانو پرضد جګړې ته تللي وو او طالبانو له پولې څخه د اوښتلو په دوهمه ورځ ټول نيولي وو چې بيا پوره څلور کاله د کندهار په جېل کې بنديان و.

د قادرکورنۍ له ډېرو ستونزو سره مخ شوه. ،پلار به يې په سپينه ږيره ګټل او د قادر د خلاصون لپاره به يې لګولې. خويندو به يې ورپسې ختمونه کول.

. اخر هم قادر له ډېرو واسطو او منډو رامنډو وروسته له زندان څخه خوشې شو ، خو د کندهار جېل د قادر لپاره يوه مدرسه وه ، د څلور کاله بند په اوږدو کې د قادر ژوند ، فکر ، اخلاق هرڅه بدل شوي وو دقرآن کريم تلاوت ، ليکل ، لوستل ، کسبونه يې ياد کړي وو ، اوس نو له زندان وروسته قادر هغه پخوانی قادر نه و، او يو لمونځ يې هم بې جمعې نه کاوه.

مېرمنې يې دده په بدلون په جامو کې نه ځايېدې او آن د هغه ځلور کلن بېلتون يې هېر کړ.

خو درې مياشتې لا پوره نه وې چې د سپتمبر د يوولسمې پېښې را منځ ته شوې، امريکا په افغانستان يرغل وکړ، پاکستان مېشتو علماوو په افغانستان کې د امريکا پر ضد دجهاد فتوا ورکړه، د شهادت د فضيلتونو، دحورو غلمانو، او دجهاد د فريضې په اورېدلو د قادر احساسات هم راوپارېدل، له ډېرو نورو ځوانانو سره د جهاد لپاره لومړى کابل او له هغه ځايه په ((تشکيل)) کې مزار ته ولېږل شو، او بيا ځلور کاله ترى تم و.

يوه ورځ انجنير فريدون تلويزيون ته ناست وو ،له زرينې ترور څخه يې چاى وغوښت ،چې په همدې کې وياند دبېړني خبر غږ وکړ ،وياند دترورستانو دهغو مشرانو نومونه اخستل چې دامريکا لخوا اعدام شوي وو دانجنير فريدون ځک کېدلو او ناڅاپي ټکان تلويزيون ته د زرينې ترورپام هم راواړوه همدا چې په تلويزيون کې يې دخپل زوى عکس او دهغه داعدام خبر واورېد له خولې يې چيغه ووته د چايو پتنوس يې له لاسه ولوېده او پر وښکي يې وينه راماته شوه.

تمرين

ما استاد محمود ريباری ته لېږه خو هغه راته تقرير پيل کړ: ګوره قاري صاحب ته دقرآن حافظ او ديني عالم يې او خدای ج ښه ديندار او درنه ښځه درکړې له دې ښاريانو چې چالاکه او ډېرو يې سر له يوه او پښې له بل سره وي تېرشه.

دهغه ، دپند او نصيحت دې خبروهېڅ خوند رانکړ ،ورغبرګه مې کړه استاده ! داخبرې اوس پرېږده ته دناهيد دوی له کورنۍ سره بلد سړی يې ورشه هغه راته وغواړه ،خوهغه راته وويل چې دا انجوني له تاسره نه جوړېږي بيا به پښېمانه يې: کله چې زه هم ځلوېښت کاله پخوا له کلي څخه کابل ښار ته راغللم نو هره ښاري راته ښاپېرۍ ښکارېده خو اوس راته ثابته شوه چې د اطرافي نجونو مينه سوچه اوساده ګي اوطبعي ښکلايې له الماسو هم ګران بيه ده .

خو دناهيد کرشمواو جادوګرې موسکا د غوټۍ دبنګړيو شورله ما هېرکړ ،دهغې هر حرکت راته نغمه ، هره شېبه وږمه او هره خبره ترنم او زمزمه وه.

دايـواځې ناهيد وه چې آن خپل دسترګوکاتې يې هم نخولی شول .

دناهید مینه مې نوره له وینې سره ګډه او دبدن په هر رګ کې چلېده ،کله به چې دد فتر نور ملګري زما او دهغې له ډېرو خبرو په تنګ شول نو چټ به موپیل کړ.

مابه خپل میاشتینی درې ورځې رخصت په کلي کې له خپلې کورنۍ سره تېراوه خو ناهید راته وویل چې نور زما د درې ورځني بېلتون زغم نلري، اوباید ښځې ته مې وو ایم چې اوس دفتر ماته هره میاشت رخصت نه راکوي اودا ورځې له هغې سره تېرې کړم ،زما لپاره له دې ځخه بل مهم زیری چېرې و ؟. دمیاشتې په پای کې مې له دفترڅخه معاش او رخصت دواړه یوځای واخستل .

سباچې کله قرغې ته تللو نو ناهید دومره ارایش کړی و چې تابه ویل دپاریس په کومې ارایشګا کې یې دقفقاز کومه ښاپېرۍ ناوې کړې ده .له تنګ پطلون څخه یې دبدن هرغړی او له سپین نري بنین څخه یې د هر تي ځوکه راوتې وه ،هلته نورې انجونې او سړي هم وو خو ټولو به موږ ته کتل. ناهید رانه وپوښتل ،قاري جانه پوهېږې چې داټول خلک ولې ما او تاته ډېرډېر ګوري ماورته وویل هو ولې نه ،ستاپه څېرښکلې ته به ولې ځوک نه ګوري،خو هغې وویل نه ، داخلک ستاساده جامو او اوږدې ږیرې ته حیران دي، که غواړې چې نورهرځوک درپورې ونه خاندي نو ځان منظم او مهذب کړه .داکابل ښار دی ، ته په کلي کې قولبې پسې روان نه یې، .

هغې دا هم وویل چې له تروریستانو سره دې باید تـوپیر وشي ، کـه ته له دې ځایه منفک شې بیا دې په بل ځای کې څوک نه مقروي له وخت سره ځان برابر کړه .

له قرغې څخه نیغ خیاط ته لاړو ، هغه ته مو د پطلونونو فرمایش ورکړ.

بله ورځ چې کله له اصلاح شوې ږېرې او پطلون سره دفتر تـه لاړم نولومړی خو د دفترڅوکیدار ونه پېژندلم نږدې وو ټېله مې کړي، د دفترملګرو مې په لیدلو له خندا خپل تشي ونیول آن له ډېرې خندا دځینو له سترګو اوښکې راغللې .

نن چې ناهید دفتر ته راغلله نو خفه وه راته یې وویل ، پرته له دې چې پلار یې ترې موافقه واخلي چاته یې په نوم کوي. هغې دا هم وویل چې ،پاتې ستا کار دی یوائې ماخبر درکړ.

داخبر نه و سم اتوم بم وچې پر ما راولوېد . څوک نه چمتوکېده چې دناهید ریباري راته وکړي ، استاد محمود تـه مې بیا وویـل خو په انوبانو یې ځان خلاص کړ. خیر څوملګري پیدا او مابنام دناهید دوی کور ته ورغللو هغې لادمخه راتـه ویلي وو چې د پلار لـه درنو شرطونو څخه یې ونه وېرېږم ځکه چې ددوی رواج دادی چې لومړی خور او لور پر زوم ښه درنه کړي خو وروسته یې بیا نه څوروي.

دناهيد پلار دڅومثالونو په وړاندې کولو خپل رواج راته واوروه. آسانه: بس په کابل کې کور ،موټر، په عصري هوټل کې شب خينه ،کوژده او واده ،په واده کې موسيقي ، يوسپټ سره زر، له واده وروسته دناهيد دکار نه مخنيوی....

زه دناهيد دميني دومره خمار وم ماويل چې که دفرهاد په څېر رانه داسمايي غره سوری کول هم وغواړي منم يې ، له څنډ پرته مې له ټولو سره موافقه وکړه.

له پلار ،مور او کورنۍ سره له مشورې پرته مې دناهيد دستمال واخست.

څه پيسې مې په بانک کې وې ،څه مې له ملګرو او دفترڅخه پور او کوژده مو پيل کړه ،که هرڅومره مې ناهيد ته وويل چې دکامروپروړاندې دکوژدې دمراسمو عکاسي زموږ له رواج سره په ټکر کې دي خو يې نه منله ، ويل يې چې بيا به ټولې همزولې پېغور راکوي، موږ له خلکو سره همچشمي لرو ...

کله چې دکامرو پروړاندې ناهيدزما او ما دناهيد په ګوتو کې دکوژدې ګوته (چله) ننوېستله ، او کيک مو ديوبل په خوله کې ورکاوه نو دلاسونو دلړزېدلو له کبله مې کاشوغه دناهيد دخولې پرځای دهغې پوزې ته وروړاندې کړه.

ماهغه وکړه چې مېرمن اوکورنۍ مې پر دې کار خبر نشي خو آن دکوژدې دمراسمو ويديو مې هم چاکورته وړې وه.

دواده د مراسمو چمتوالی مو پیل کړ ، دناهید پلار قسم وکړ چې له خپلو شرایطو به یو انچ هم شاته نشي .

ناچاره شوم کلي ته لاړم ،خو پلار مې زموږ د کوژدې دوید یو پرلید لو ډېر په غوسه او ویلي یې و چې مامې دا زوی بیخي عاق کړی دی ،دکلي سپین ږیري مې ورته ننواتې ته راوستل ، هغوی ور ته وویل چې پښتانه خو کوژده شوې ښځه پرېښودلی نشي نو مجبوریې چې کور او ځمکه دې خرڅه او اینګور دې په کور کړې .

پلار مې څه د سپین ږیرو تر فشار لاندې راغی او څه یې د تره او تربور د پېغور وېره وه ، ځمکه یې وپلورله .

د واده نېټه مو کېښوده ،هوټل وټاکل شو ، کارتونه ووېشل شول ،کور چمتو شو ، زموږ له مخالفت سره سره له سندرغاړو او کامره والاوو سره خبرې وشوې، سبا شپه واده واو نن زه ډېر بوخت وم چې دناهید زنګ راغی ، له "هلو" سره جوخت یې راته وویل چې سبا هرومرو فلانۍ ستوډیو ته راشه زه هم درځم. ما ورته وویل الله دې خیر کړي هلته څه کوو په غوسه یې وویل، ولې ته خبر نه یې چې دلته رواج دی چې دواده په شپه په هوټل کې هلک او ناوې ګډه رقص کوي ته خو ساده سړی یې رقص دې زده ندی سبا هلته د ګډ رقص تمرین کوو .

زړه هدیره

له هماغې ورځې راپه دېخوا چې خلک په کیسه خبراوپېښنه رسوا شوه نو د سره رود جهادي شوری غونډه وکړه او د نورو پرېکړو تر څنګ يې دا پرېکړه هم وکړه چې ټول کوچيان بايد د جګړې له لومړۍ کرښې نه کډې بارکړې او په نورو سيمو کې هم د شپې له خوا بايد د خپلو رمو ښه څارنه وکړي ،او د ګرځېدو مخه يې ونيسي ،ځکه چې د تېرې شپې پېښې هم د سيمې خلکو او هم مجاهدينو ته اندېښنه راولاړه کړې وه ،د څوارلسو کلونو خبره ده کليوالو به ويلې چې د سږ کال ګرمي په تېرو څو لسيزوکې ساری نلري لمر به پر مخ دومره بد لګېده چې تابه ويل ګنې همدا اوس د "باغ بالااو "دیبلو "جوازونه (ګانې) سپاره دي ،او د ګوړې په جواز کې د شربت په تبخې پسې اور اچوم او يا خو چې "بېټنيو "کې د خښتو د داشت په دانه کې درګرده دداش له خولې نه په خښتواو تېرو پسې د وچو لوخو ګېډه ور

غورزوم او د تیږو او خښتو ګرم او سوزند اسو پلې مې د عمل د غبرګون په ډول مخ ته دا غونه را کوي ،د ونو ،بوټو او کروندو وزرونه زوړند وو ، د لمر قهرجنو وړانګو د سره رود د روانو او بوګوګل تـه لاره پیدا کړې وه او کبانو له ګرمۍ نه د خلاصون په هیله د اوبو غاړو تـه د لوخو او منجانو سیورو ته پناوړله د اسمانڅک او ویاړمن تورغره جنوبي لمنو کې سرابونو د غرونو بېله لړۍ جوړه کړې وه ،د لاله وزرونه دو مره مړتاوي وو چې تابه ویل د ښکلا کوم وژونکي ورته د خپل حسن سزا ورکوي ،د غره له خوا الوتونکیو وږمو د "ادم خېلو "شمشپور "او کتهه پور "باغونه محاصره کړي وو ،د ګلابو ،صدبرګو ،رامبېل او چامبېلو رنګونه الوتي وو ،د توت ،زردالو ،الوچو او ناکو د شنو پاڼو رنګ تور ته مایل شوی و ،د پـژواک د بڼ د نارنجانو ،نرګسو او جریبند ګلونه څه د څانګو په اوږو سپاره او چاپه مځکه سجده لګولې وه ،یوازې د "سره رود "شنې ونې او یخ کاریزونه وو چې خلکو به یې سیورو او غاړو ته لږ ارامه ساه اخېسته.

که له یوې خوا ګرمۍ خپله پنجاله لګولې وه نو له بلې خوا د کلیو خلک هم چې د ژوند یوازینۍ اتکاء یې په پوله او پټي وه په دې ورځو کې د بل هره وخته مصروف لیدل کېدل ،کارونه دور په بیړه روان وو چې تابه ویل هرچا په ځان پورې پطرولي ماشین تړلی دی ،غنم له یوې مخې پاخه شوي وو څوک چې تکړه وو او مېړونه یې

درلودل هغوی غنم په کور او بوس په بوسارو کې ځای په ځای کړي وو، چاغنم ربېلي او درمند ډاګ ته رسولي وو، او چا لا درګرده ربېل، د جګړې د کربښې بدلون او د روسانو او دهغوی د ګوډاګیانو د پرمختګ، د جګړې د پیل او دباروتو په لمبوکې د پخو فصلونو د سوزېدلو وېره، دشخصي دښمنیو او بالاخره د غرض د خاوندانو لخوا د خپل غرض د ترلاس کولو او کبانو نیولو لپاره دابو خړول هغه فاکتونه وو چې کروندګرېي په ډېره بیړه د خپل لاس د تناکو د محصول راټولولو ته اړوېستي وو.

هغه مهال لا هغه امریکایي چانتې نه وې رارسېدلې چې بتکیو په ځېر به شایا تخرګ ته اچول کېدلې د ګرمۍ له زوره به واسکټ هم نه اغوستل کېده او بې واسکټه به په چانتو کې شاژرونو د پښتۍ هډوکي سولول او د سیني پوستکی به یې توره د جهاد مینه او اسلامي جذبه وه د ستړیافکر له چاسره نه وه هر چا به کوښښ کاوه چې د چانتې ټول جېبونه ډک وساتي، څلورپنځه شاژرونه به مو له چانتې پرته له ځان سره فالتو ګرځول، لاسي، ګرېټونه به مو په نسواري ته ورته عسکري رنګه چانتو کې چې په سینه به مو رازوړندې وې او دبندونو د تړلو په وخت کې به مو له تشو هم راتاوې شوې ټومبلي وو، د خطر ورځې او شپې وې ډېر وخت کې هم چانتې نه خلاصولې، د ډبل، چره ایز، ګلیټې، سرپوښ، سه پست او دوبست ټوپکونو وارتېرو چینایي کلاشنکوفونه ډېر او مصري او امریکایي

هم بیا لړ وروسته راپیدا شول ، او روسي خو به یوازې له هغه نېکمرغه سره وو ، چې د کوم روسي او یا د هغه د نوکر ژامه به یې ورماته کړېوه ، او د هغه وسله به یې ترلاسه کړیوه .

"په ادم خېلو "د مجاهدینو او په "بازید خیلو "کې ده روسانو او داخلي کمونستانو وروستي سنګرونه وو ، یا په بله وینا همدا د جبهې لومړۍ کرښه وه نو د بازید خېلو په کمرونو او هدیره کر به مو د دښمن د پوستو پرضد سنګرونه نیول او د شاهي کلا او بازید خیلو هوارېداګ به مو د سپکو او درنو وسلو د مرمیو په تبادلې سپین پرق وو ، مورچلونه سره ډېر نږدې حتی په کلاشنکوف به مو هم خپل هدف ښه ویشتلی شو ، د ورځې به چې هر چېرې وو خو شپې ته خوب ته به معمولاً بحرین ته راتلو نه مو غوښتل چې له بحرین نه دې بل څوک هم ګټه واخلي او یادې زمونږ مزاحمت وکړي که زمونږ د شپې د خوب د ځای په هکله به د دوستانو پوښتنې هر څومره ډېرې او په هر تعبیر وې خو زمونږ ځواب همدا یو بحرین و ، بحرین خلکو ته د اند یښنو کڅوړه وه ، یوه معما وه چې هر چا ته یې حل اسانه نه و ، یو راز و چې رسوا یې یې څو میاشتې وخت وغوښت .

دجهاد ، اسلام او اسلامي ارزښتونو نه ددفاع سپېڅلی احساس د وطن د ګټلو سر شاره جذبه پښتونولي او په رګونو کې د ویاړمن افغان قوم په تاتوبي د یو پر غلګر د تیري د ځواب لپاره توده وینه .... هغه لاملونه وو چې له مجاهدینو نه یې د سکون او ارام تښتولی وو

،داسي شپه به ډېره کمه وه چې د مجاهدينو د يو ګروپ لخوا به پر دښمن تعرض نه ترسره کېده ،کله کله به چې روسان او د هغوی ګوډاګيان په روسي ودکا مست شول نو هغوی به هم د مجاهدينو په مرکزونو غلچکي بريدونه تر سره کول.

د مجاهدينو د خوب ځايونه درمند ډاګونه وو او د اځای يې ځکه مناسب ګڼلی و چې يو خو به هلته ښه هوا لګېدله او بل به بو سو هم دبستري کارورکاوه ،ډېره ساحه به ښکاربدله او دونو ،کلاګانو او ....نه په استفادې د دښمن له بريدنه به هم مصئون وو. او که مليشو به د چريک په تمه د راتللو زحمت وو بست نو په دې سپين ډاګ کې به شاوخوا غنم يې ټول ربېل شوي وو ،ښه جګړه تر سره کېدله ،دابيا ببل راز و چې موږ ولي د ټولو مجاهدينو پرخلاف د درمند ډاګونو په ځای بحرين ته زورکاوه.

زموږ د ګروپ قوماندان (عاشق الله ماما)وو، چې اصلاً اخوندزاده او د عمر له پلوه په ګروپ کې تر ټولو لوی د(۳۳کالو په شاوخوا کې)و او همدا د عمر ډېر ښت يې ددې لامل شوچې موږ يې د خپل ګروپ قوماندان وټاکو ،دی داوږدې وني ،پلن او غنم رنګه مخ خاوند او په غوښه ښه اباد سړی و، د بشاشې قواري ،ګرد چترالي پکول ،په جيب کې د يو درجن قلمونو او پاک ستره ګرځيدلو په ليدلو به يې هيچانه انګېرله چې ګوندې دی به بېسواده وي ،په کلي ولس کې په انجنير مشهور و او د شيخ مصري ډاګ د کوچيانو زېرګل

اکابه ورته په ارجینرصیب غږ کاوه ،عاشق الله ماما او ګروپ یې په بهر کې ښه نوم درلود ،دی دیوازیني ګروپ قوماندانو چې مجاهدین یې ټول باسواده او باکتوره وو او له قهار لالا نه پرته چې تقریباً د عاشق الله ماما په غابش به و نور ټول خامه خوله او اکثره یې د لېسو هغه زده کوونکي وو ،چې ددوبي له رخصتۍ نه په استافادې یې سنګرته مخه کړې وه ،د عاشق الله ماما ډېر خویونه موږ ته د منلو نه وو ،او هغه درونش (را)کشت وبېرونش تره (تورا)متل دلته ښه مصداق پیدا کولی شو.

سور تعویذ

دواده جم اوجوش هماغسې روان و. دخوښۍ رنګین ځراغونه لا د کور په دېوالونو پرقېدل، د ګڼ اګانو او سندرو محفلونه هماغسې تاوده و. فضاتېوله سندریزه وه ، د ښځو او نجونو په تن کې رنګینوجامو سینګار داسې انځوروله لکه په پسرلي کې چې څوک د ګلو کروندې ته ننوتی وي.

یوازې همداځوشېبې د مخه یې ناوې د یولو کاروان په بدرګه په ګلپوش کرولا کې راوستې وه ،ځینې نجونې له ناوې سره ناستې وې ټوکې اوخنداګانې یې کولې د ((مبارک دې وي))....((قدمش نیک باشه...)) اوازونه له هرې خوا راتلل ،یوې به ویل چې ((دا خو یې سمه پري ذاته راوستې ده، خدای دې یې له بدو سترګو وساتي،)) بلې به ویل: ((په ټول کابل کې یې ساری نشته، سمه مرغلره ده))بلې به ویل چې: ((داسې ښکلیو پېغلو ته ارایش اود واده جوړه څه په کار ده ؟؟!)) دډېرو پېغلو او ځوانانو زړونه همدې ورځ ته تخنېدې او دانتظار مرګونې ورځې شپې تېروي ،خو په پاسته کوچ کې ناسته ناوې خفه ښکاري ،پټې پټې سلګۍ ووهي ،نه د کابل د مستو پېغلو په څېرخاندي نه د سترګولاندې پټ جریان ځاري ،نه په ټوکو ټکالو

کې برخه اخلي ،نه دکليوالو پېغلو په څېر د ناوې توب په تخت له چاسره پسپسکې کوي ،نه عکاسی ـ اونه فلمبرداری‌ته چمتوشوه ،ناارامه ،غلې اوخفه ناسته ده له سترګوڅخه يې د مرغلرو دانې تويېږي ،نجونې يې په ټوکو کې ځوروي ،يوه ورته ووايي ((ورکه شي په زورخومونه يې راوستې ولې دومره ژاړې؟((

بله پرې غږ کړي ((يې کابلی ـ خو خوی د اطراف د پېغلو کوي))

ديخوا بله کوټه کې سپين ږيري او ملايان ناست دي د نکاح تړلو بندوبست کوي،((پلانکی کور يې مهرکې ورکوم)). ((نه نه له دې کور سره به لس زره افغانی ـ هم ورکوي)) دناوې اوشاه د نکاح وکيلانو جګړه روانه ده.

غفور له څلورکاله انتظار ،هجر،منډورامنډ وروسته د خپل اميد غوټی ـ غوړېدلې ويني ،کله کله يې ذهن دا هرڅه نه مني ،له فرېبا سره واده ورته خوب او خيال ښکاري ،((رښتياهم فرېبا به دناوېتوب په سره اوشنه جوړه کې په بخملين تخت زما ورتللو ته انتظارکوي ؟زه خو خوب نه وينم)) بياله دې وېرې اوږوته ټکان ورکړي چې هسې نه دخيال څپو اخستی وي.

د ناوې د زړه ټکان نور هم ډېرشو ،د سينې په قفس کې يې زړه تنګ او هډوکي يې ورته د اوسپنې پنجرې ګرځېدلې ،څوځله يې د لاس په دستمال د مخ او تندي خوله وچه کړه.

شپه سرېږي خو دفريبا دبدن تودوخه ډېرېږي ،چارچاپېره ښځې دناوې پټ غم ته فکر وړې دي ،دنکاح تړلو مراسم پای ته ورسېدل ، دغفور پلار نکاح خط خپلې ښځې ته ورکړ چې په فرېبا يې هم لاسليک کړي ،دغفور مور قلم اونکاح خط پاڼه فرېباته دلاسليک لپاره ورووړه ،اودمېز دپاسه يې ورته کېښوده،دفرېبا ساه په وجود کې ښکته پورته شوه سترګې يې له کاغذ سره وګنډلې ځوشېبې چپ وه بالاخره وروستی تصميم يې ونيوه قلم يې په کاغذ راښکه خودلاسليک پرځای يې پر پاڼه ليکل پيل کړل ،له ليکلو وروسته يې پاڼه کېښوده دخوب اووصال وخت راورسېد ،ښځو نوره کوټه پرېښوده ،رواني شوې ناوې په وروستۍ وتونکې نجلۍ په لړزېدلې لهجه ورغږ کړچې يو ګيلاس اوبه ورکړي ،نجلۍ هم له اوبو ډکه شيشه يي ګيلاس دناوې په سرولاسونو کې ورکړ،او ووتله ،له ځانه يې وپوښتل دا يخه يخني وګوره اودناوې تنده ؟غفور دانتظارشېبې شمېرلې ،چې کله به خونه له خلکو وزګار ېږي ،اودی به دفرېبادزلفو هريوتار بېل بېل شمېري ،خوانې يې دنکاح پاڼې پسې دناوې خونې ته دوروستي ځل لپاره ورننوتله ،خوددروازې له خلاصېدلو سره سمدستي يې داسې چيغه له خولې څخه ووتله ،چې دزلزلې په څېرېې ټوله کوڅه وخوځوله ،ناوې په تخت باندې ړنګه بنګه پرته وه ،له خولې څخه يې وينې بهېدلې ،سپينې شيشه يې غړۍ يې تک سور رنګ اخستی و ،دتيو اوغاړې منځ کې يې د وينو کرښې داسې

انځوروله لکه دواورو منځ کې چې دوینو لښتی بهېږي ،خوابښې یې دفرېبا سرپڅپل زنګانه کېښوده ،خوله یوڅو کوچنیو سلګیو وروسته هغه دمرغلرولړ دتل لپاره داني داني شو ،په لږ وخت کې ښادي په غم بدله شوه ،چیغو اوکړیکو فضاونیوه ،هغه نجونې چې لږه شېبه وړاندې یې هر رګ سندریز و اوس سرې سترګې ولاړې وې. ،په شیشه یې ګیلاس کې یې دتوروا وبو یوغړپ لاپاتې وه غفور له فرېبانه لاسونه تاوکړل ویل یې ((داولې ؟ولې دې په ځان ظلم وکړ؟))

فرېبا ایله همدومره وکولای شول چې ترڅنګ یې پروت نکاح خط ته ګوته ونیسي چې دوینو څاڅکو الواني رنګ ورکړی و ،غفور دنکاح پاڼې ترشالیک په ډېره بیړه ولوست ،اوله هروڅوکرښولوستلووروسته به یې ،یوځل دفرېبا غېږې غېږې جسد ته وکتل ،کله چې له لوستلوڅخه وزګار شو ،نو همدا یوه خبره یې تکراروله چې ((په خدای مې دې سوګندوي چې غچ به د ې اخلم ،ستا په ښکلا اوځوانۍ مې دې قسم وي ،چې ستا او تاته ورته نورو لسګونو ،سپېڅلو معصومو ،پېغلو انتقام اوبدل به اخلم)) ډول ډول ګونګوسې خپرې شوې ،راز راز تبصرې کېدلې ،چابه یوڅه ویل اوچابه بل څه ،چابه ویل چې غفوریې نه خوښېده ،په زوریې راواده کړه ځکه یې نه ورسره عکاسي وکړه اونه فلمبرداري ،چابه ویل هغه فلانکي هم ډېره غوښته ،خودې ونه منله هماغوی څه شی ورکړل ،هماغوی دکوم دوست په جامه کې زهر ورکړل((.....

دغفـور سرو اسـوېلیو فضـاونیوه،نورنو دتـورن غفـور پـه پسـرلي خزان ولګېده ،انزوااویوازېتوب خوندورکاوه.

کلونه تېرشول نظامونه اورژیمونـه رنګ او نـوي شـول تـورن غفـور ډګروال شو ،شپه اوورځ یې پـه سـوچ کې و ،مـال اوجایداد یې ډېر وه خو واد ه یې نه کاوه ،په کـور اوکوڅه کې پـه لیـوني ډګـروال وپېژنـدل شو ،دواده دنه کولو په اړه یې له هرچاسره پوښتنې راپیداشوې ،چابـه ویل په بدکارۍ وخت تېروي ،چابه ویل ناروغ دی ،مابه هم ورسره پـه همدې اړه ټوکې کولې ،کله کله به مې دپېغورپه بڼه ویـل چې ډګـروال صاحب،ترمورږ ځان ښـه پېژني ،هغـه بـه لـه ځان نـه خبروي ،ځکـه واده نکوي ،پردۍ خوراولور ځانته کښېنول هم څه اسانه کارنـه دی ،خوده بـه لـه یوسـوړ اسـوېلي سره ویـل ،چې مایوځـل واده کـړی سـنت مـې اداکړي دي،خوچې خدای راباندې ونه لوروله زما څه ګناه ده ،؟بیابـه لـه غوسې اوخفګانـه تـور اوشین شو ،اسوېلیوبه یې دسرابونو لـړۍ جوړه کړه ،غم اوغوسه بـه یې دکـونین ګولیـو پـه څېر دلاړوپـه مرسـته زړه ته ورتېل وهله.

لـه ډګـروال غفـور سـره زمـا ملګرتـوب دصمیمیت حدتـه ورسـېده ،ډېررازونـه اواسرارمویوبل تـه رسـواکړل ،دفرېبالـه مرمـوزې مړینـې څخه خبروم خو ربښتونی جریان له ده څخه پرته بل هېچاته معلوم نـه و ،دده اسـوېلیو اودرد شـکمن کـړی وم،یوځـل مـې را ایسـار کـړ اوورتـه ومـې ویـل ،بـل تـه پـه ویلـو سـره دغمونـوپېټې سپک کېږي ،او غـم

کمېږي ،څـه ناڅـه دزړه تسـل هـم کېـږي ،نـن بـه راتـه ټولـه کيسـه کوي،ډګروال هم لاړي تېرې کړې راته ويې ويـل چې ، نـن زه هم هرڅـه درتـه وايـم ،اوداځکـه چې ښـايي خپـل هوډکې بـه بريـالى نشم،ښـايي دغــې ارمــان دزمــانې ديوتــورداغ پــه څېــر لــه ځــان ســره ګورتــه يوسم،ځواني هره ورځ دبوډاتوب خواته لاړلنډوي،خوبيا هم نهيلى نه يم.

((زه په حربي پوهنتون کې دوروستي کـال محصل وم ، فرېبا زمـا دتره لوراودملالۍ په لېسه کې زده کوونکې وه ، ،تره مې ښـه شتمن سړى و .دفرېبا دځوانۍ پوهې اوښکلاسارى نه ليدل کېده ، هر کـال بـه د خپـل ټولګي اول نومره وه ،زړه وړونکي حرکتونه اوخورانېک ،اخلاق يې ،درلودل هرچابه کوښښ کاوه ،چې دګلاب داګل دې دده پــه شـمله کـې وټومبـل شـي،دوزيرانو پــه کچـه خلکـو ،پرې جرګـې اومرکې وکړې ،خوزه يې مينې ببسده کړى او لـه هرکـاره وېستى وم،دخيال اوسوچ بېړۍ به مې تل دفرېبادسترګو په سمندرکې لاهووه ،تره اودتره مېرمنې مې مورته ويلي ووچې مور.فرېباته څوځله دغفور يادونه کړېده ،خوهغه وايي چې زه ببخي واده نکوم ،هر غوښتونکى چې راشي دفرېبا ځواب همداوي،هغوى مې مورتـه داخبره هم کړېوه ،چې تاسې فرېبا راضي کړۍ زمور.خونبه ده ،شپې او ورځې تېرېدلې زه صاحب منصب شوم،فرېبا هم له دولسم ټخه فارغـه شوه ،خونـه يې بل مېړه کاوه اونه يې له ماسره واده ته غاړه ايښوده،ماکه هرڅومره لـه

فربیاڅخه زړه صبراوه ،خوپایله به یې منفي وه ،فربیا له فراغت څخه وروسته نه رسمي دنده واخسته اونه پوهنتون ته ولاړله له ځوکالوڅخه راپدېخوا یې د ځوانۍ په پسرلي خزان ګډوو ،ورځ په ورځ یې رنګ ژړېده ،یوازېتوب اوګوښه توب یې غوره کړ.

په پای کې له موراوپلار څخه نهیلی شوم په خپله مې ورته یادونه وکړه ،اوپه ډول ډول وعدومې له ځان سره وادده ته وهڅوله ،خوهغې به همدا ځواب راکاوه ،چې زه واده نکوم ،که بل ځای کې مې واده وکړ،نو تاته مې وینه رواده ،خودې خبروزما دزړه بندتړلی نه شو ،هره ورځ اوهرشپه به مې دهمدوی په کورکې ،وه تر دې چې ډېره مې مجبوره کړه ،نوپه داسې حال کې چې اوښکویې په اننګولارنیولې وه ،په ژړغوني انداز یې راته وویل چې زه ناروغه یم ،اوناروغي مې هم دیوې اونۍ یایوې میاشتې نه ده بلکې دائمي ناروغي ده ،زه دکوردسمبالولونه یم ، نوولې دبل چاژوند خراب کړم ،خوماورته ویل چې که ته هرڅومره ناروغه شې په هرحال زما قبوله یې ،له تاپرته ژوندراته دوزخ ده ،ته زما ژوند وژغوره ،هغه زما دډېر اصراراو فشارپر وړاندې بې ځوابه شوه او غاړه یې کېښوده ،لږوخت وروسته مو د واده ترتیبات ونیول ،خود واده په شپه چې فربیا ځان وواژه نو دنکاح پاڼې په بل مخ یې دامضمون لیکلی و ،غفور له غاړې څخه دځرمنې سور تعویذ راووېست او له سپړلووروسته یې په لوستلو داسې پیل وکړ:

))ګرانه غفورجانه تاته اورېد اوهوسا ژوند غوارم مامخکې هم
دهمدې لپاره واده ته زړه نه ښه کاوه ،چې همدغه حالت اوهمدا شپه
مې زغملای نشوه ،اوس مې هم زړه ته ډېر ډاډ ورکړخو فکرکوم چې
دمرګ پرښتې مې نور ژوندنه غواړي ،دپېښې جريان درته په دې هيله
ليکم چې که ته اونور ځوانان زما په خبر دهوس د قرباني شويو پېغلو
پوښتنه وکړئ ، ،پېښه داسې وه: ،ددولسم ټولګي زده کوونکې وم
،يوه ورځ چې لېسه رخصت شوه نو دکور لاره مې ونيوه ، يواځې
روانه وم خودې ته مې پام وه د دلېسې له دروازې څخه له موړ سره
روانه وه ،کله به مخکې شوه اوکله به وروسته ،کله چې يوازې شوم
څوګامه وړاندې راته يولوکس والګاچې حکومتي نمبرپلېټ يې
درلود په مخ کې ودرېده ،دوه تنو ترې دراښکته کېدلو سره سم يو
دستمال زما پوزې ته نژدې کړه ،اوله هماغه ځايه بياله ځان څخه خبره
شوې نه يم ،يووخت مې چې سترګې وغړولې نو ځان مې په يوه ډېره
ښکلې مجلله ماڼۍ کې وليديوه بوډۍ ښځه ،راوړاندې شوه او
دډوډۍ خوړلو بلنه يې راکړه ،دمېزپه سرډول ډول کبابونه
،اومشروبات ايښې وو خوماته داهرڅه زهرښکارېدل ،وروسته
همدې بوډۍ په يو لوکس تشناب کې ولمبولم اوبيايې د اړايش خونې
ته بوتلم ، ،زه په دې زرين قفس کې بندي وم،يو عسکر زماد ژړا په
ليدلوراننژدې شو راته ويې ويل بدمرغې ولې ژاړې؟داځای په
نصيبونوهم چاته نه رسېږي ،ته نه يې خبره چې ته دچاميلمنه يې

او که ژړا بس نکړ ي او ځان ورته ونه سپارې نو مړی به دي هم څوک ونه ګوري ،مانښام هشوله خفګانه مې ستونی په درد شو ،داځل هماغه بوډۍ ښځه را غلله یوې خونې ته یې ورو ستلم په یو تخت یې کښېنولم او خپله ووتله لږه شېبه وروسته ،خونې ته یو څوک راننوته چې زما عفت یې لوټ کړ او زما دحیالو پټه یې څیرې کړه سبا یې په هماغسې لوکس موټرکې چې تورو شیشوته یې پردې هم پرتې وې ،او هېڅ ترې نه لیدل کېدل سپره کړم ،او په داسې ځای کې یې ښکته کړم چې هلته بیرو بارډېر کم و او موټر دسترګو په رپ کې ورک شو .

غفور په داسې حال کې چې زګېرویو او اسوېلیو یې څوځله د خبرولړۍ غوڅه کړه دلیک لوستلو ته دوا م ورکړ: ماځانته ډېر ډاډ ورکړ خو ګته یې ونکړه زما غیرت ماته له تا سره دمخامخ کېدلو اجازه نه راکوي تاته دنېکمرغه ژوند هیله منده یم.

((ستافرېبا))

شفر

کله به چې، ډریورانو له بګرام څخه جلال آباد ته او یا هم له جیکب آباد څخه بنون ته کانتینر راورساوه نو د تیلیفون په لیکه به یې موږ خبر کړلو او په یو ځانګړي شفربه یې د (چمتو اوسئ) قومانده راکړه. موږ به هم خپل د مهرو لاک د خلاصولو وسائل پاک کړل په دې خاطر چې، یوه سخته ، عصري او د یوې پرمختللې ټکنالوژئ له خاوند څخه مو غلا کوله ، نو خپل د غلا وسائل به موهم ډېر مجهز ساتل، او په همدا سې پرمختللو هېوادونو کې زموږ مېشتو ملګرود لوړې ټکنالوژئ لرونکو کمپنیو باندې راته جوړول. ټول وسایل مو کمپیوټرایز وو ،کله به چې کانتېنرلوارګي ته راورسېدنو یو ګوښه سرای ته به مو تاو کړ، مهرو لاک به مو یې په ډېرې استازئ سره د همدې کمپیوټرایز او تخنیک په مرسته خلاص کړ، خپله برخه به مو ترې بیله کړه او بیا به مو په دومره مهارت بېرته مهر کړ چې، هیڅوک هم پرې نه پوهېده.

اوس مونو تجربه دوه کلنه شوې وه او په دې پوهېدو چې، کوم کانتینر زیړ رنګ ولري نو په هغې کې نظامي وسلې او مهمات وي ، کوم کانتینر چې څلوېښت فوټه وي او سور رنګ ولري نو په هغه کې

لوژیستیکي مواد وي، کوم کانتینرچې، سپین رنګ ولري ، جنراتور ورته چالان وي او پکي یې ګرځي نو په هغه کې دوا او درمل وي چې، امریکایان یې له بګرام څخه جیکب آباد او له جیکب آباد څخه بګرام ته خپلو نظامي او ملکي هډو ته لېږدوي.

یو کانتینر مو چې ،جلال آباد ته روان وو، لاره کې پرانیست، ټول د کوچنیانو د لوبو له سامان او ژاولو څخه ډک وو. ورته حیران شوو چې، په افغانستان کې مېشتو بهرنیو ځواکونو خو دلته له ځانه سره خپل کورونه او کوچنیان هم نه دي راوستي او دا مو هم نه دي اوربدلي چې، دوی دې چېرته په کوم ښوونځي او یا وړکتون کې افغانو کوچنیانو ته د لوبو سامانونه ورکړي وي. نو بیا دا سامانونه هغه هم په دومره کچه څه کوي؟

د کانتینرد منځ سامان به نه ډریورانو ته د کوم لست له مخې تسلیمېده او نه به ترې د کوم لست له مخې غوښتل کېده، بس تیار ، بند او مهرو لاک کانتینربه یې ډریور ته بار کړ او کله به چې، خپل منزل ته ورسېد او مؤظفینو به یې کلفونه او مهرولاک جوړ ولیدل نو بیا بله هېڅ خبره هم نه وه. او خدای خبر چې، شپږ میاشتې وروسته به یې بیا کانتینر خلاصاوه او که لس میاشتې وروسته.

داخل به سهار لس بجې وې چې، شینديګل استاد له جلال آباد څخه تیلیفون وکړ او په شفر یې په دې وپوهولو چې، مازدیګر مهال لواړګي (لنډیکوتل) ته رسېږم.موږ هم له درې (دره ادم خیل) څخه

حرکـت وکـړ، د تیـراه او بـاړې لـه لارې مـو ماسپښـین مهـال ځـان لنډیکوتل ته ورساوه.

ماښام تیاره وه چې، یو څلو ښښت فوټي سپین رنګه کانتینر چې، جنراتور یې روښانه او د مخې او شا دواړو خواو څخه یې منځ ته پکې لګېدل وو راښکاره شو.

کانتینر مو له خپل پخواني تعامل سره سم سرای ته تاو کړ. او داسې مو وپتییله چې، دا ځل کانتینرلوی دی او له بګرام څخه یې جیکب آباد ته ښه ډېره دوا بار کړیده، نو موږ به هم ترې ډېر دومل ښکته کوو.

مهرو لاک مو پرانیست د کانتېنر د دروازو له خلاصولو سره د کانتینرد منځ ټول ګروپونه په اتومات ډول روښانه او کانتینرسپین پړک شوهمداچې، د یخچال په خانو کې مو په سرو سرو مړو چې، ټپونه یې هماغسې ځلېدل او بیرغونه پرې غوړېدلي وو سترګې ولګېدې نو هډوکي مو زیږه او بدن مو مېږي مېږي شو.

غبرګې جنازې

کلي ته په یو وخت د غبرګو جنازو په ننوتلو ټوله فضا کړیکو ونیوه تا به ویل چې دلته ساندې او ژړاګانې وربړي هره سترګه لمده او له هرې خولې اسویلي ختل، چا به د هوسۍ نصیب او تقدیر پړه بلل او چا به یې پلار، چا به د جنازې یو کټ ته د پړ ګوته نیوله او چا د بل، یوه به ویل چې خون یې د جباري پرغاړه دی، دا ټول د همده له لاسه دي. بل به ورسره د تائید سر وخوځاوه: ((ته بلکل ریښتیا وایې جباری ډېر حریص او ضد ناکه انسان دی د خپلې لورژوند یې هم خراب کړ او نورې کورنۍ یې هم دویرپرټغر کښېنولې)).

که څه هم هوسۍ خپل پلار ته په زغرده ویلي وو چې هیڅکله به هم له اشرف څخه پرته له بل چا سره ژوند شریک نکړي، دهغه د قانع کولو لپاره یې یوه لاره هم نه وه پرېښې، یوه ورځ خویې د ټولې کورنۍ په مخ کې ورته دا هم وویل: یو خو دې له پوهنتون څخه منع کړم او بل مې اوس دې پوډري ته ورکوې!! لدې خو ښه ده چې پخپل لاس مې ووژنې.!!

هوسۍ به چې هرڅو مره خپل پلار ته د اشرف او د هغه د کورنۍ ښېګڼې ستایلې پلار به یې هماغو مره ضدکاوه پر هغې به یې د بې

حیااو سپین سترګې نوم کیښود : ((که پوهنتون ته مې پرېښې وای نورې به دې هم سترګې شکېدلې وای ((.

اشرف او هوسۍ له ګاونډیتوب پرته دولس کاله ټولګیوال او ډېر ښه دوستان وو تا به ویل یو روح په دوه بدنونو کې دی، دواړو په کانکورکې یو پوهنځی خوښ کړ او ورته بریالي هم شول خو دهوسۍ کورنۍ داشرف دوی په پرتله لږ شتمن وو

.ددوی پاکه او سوچه مینه نور له هیچا هم پټه نه وه.خو هیچا یې دمینې پر سپیڅلتیا شک هم ونکړ.بازارۍ مینه او خویونه نه په اشرف کې واو نه په هوسۍ کې.

داشرف موراوپلار دهوسۍ پلار ته نور په مرکو ،او ننواتو سترې شول خو هغه به همدا ویل چې زه پر دې څوک په خپله کورنۍ او شتمنۍ کې نه شریکوم، خا نی مې خپل تن او خپل هډوکی دی ،هغه ته چې زه خپله لور ورنکړم بل څوک یې کله ورکوي ؟ زماهوښیاره لورچې هغه سرې نکړي ،او له بد عملۍ یې راونه ګرځوي بل یې څوک له غمه مړه دي ؟.

دخاني په بدن کې وینه ورځ په ورځ وچېدله ، جړ او خیرن وېښتان ، دمستریانو په شان تورې اوککړې جامې... ،نورنو چا ددوه افغانیو باور هم پرې نه درلود.

اشــرف د پوهنتــون ترڅنــګ د انګليســي ، کمپيــوټراو اداري کورسونه هم ولوستل دلياقت او خواخلاقو له امله يې دهراستاد او محصل په زړه حکومت کاوه. هغه سپورت ته وخت نه درلود خو دومره ښکلی و چې تابه ويل دبدن د ښکلا له کورس څخه فارغ شويدی. کليوالو به ويل چې دا زرينه جوړه الله(ج) ديوبل لپاره پيدا کړيدي.

پلار يې پر هوسۍ بنديز لګولی وو چې له اشرف څخه ګوښه واوسي خودمئينو په ديدن لا چا بنديز لګولی دی او بيا دمبايل او انټرنيټ پدې زمانه کې.

کله چې له خاني سره د هوسۍ دکوژدې خبره توده شوه نوهغې څو ځله آن دځان وژنې او له اشرف سره د وطن دپرېښودلو پرېکړې وکړه خو هغه به ډاډ ورکاوه چې خدای (ج) به هرڅه اسان کړي دا کار زموږد کورنيو سپکاوی او پرسپينه لمن موداغ جوړوي.

خانی نور دکلي مشهور پوډري اوخس دزد وو دولسوالۍ له بند څخه دخلاصون به يې دوه ورځې تېرې نه وې چې بيا به بندي شو.

هوسۍ که هرڅومره خپله ژړا او اوښکې وسيلې کړې خو هيڅ فايده يې ونکړه.

کوژده وشوه سمدستي واده هم جوړشو ، هوسۍ چې اوبه له ورخه تېرې وليدې نو مناسبه يې ونه ګڼله چې دواده دخبر په اورېدلو داشرف غم نور هم ډېر کړي .

دخاني پلارهم واده ته ځکه ببره کوله چې که هوسۍ یې له زوی څخه سرۍ جوړ کړي

خوخانی له واده وروسته هم لا هماغسې پوډري،له ځان او دنیا نه نا خبره په شپو شپو به له کوره بهر وو .

اشرف د پوهنتون دلیلیې په دریم پوړ کې پیتاوي ته مطالعه کوي چې دهوسۍ دخیال څپو لاهو کړ:(((ولې دا دومره وخت دهوسۍ ټیلیفون بند دی؟ ولې آن دمسج ځواب هم نه راکوي ؟ولې ګډوډ خو بونه وینم ولې....... په کلي کې داسې وړشخص به څوک وي چې دهوسۍ پوښتنه هم ترې وکړم اوکه سیم کارټ یې بدل کړی وي چې نوی نمبریې هم راکړي.)) له ډېر سوچ وروسته ورته خپله تنداره(کاني) چې ده ورسره ټوکې اومینه درلوده ترټولو وړ وبرېښېده چې له هوسۍ یې خبر کړي.

دستي یې ور ته ټیلیفون وکړ په خبرو خبرو کې یې ورته هوسۍ یاده وکړه، خو هغې سمدستي ځواب ورکړ : ((ته لکه چې خبر نه یې؟ دهوسۍ قلم خویې له خاني سره وهلی و ، دهغې د واده خو میاشت هم پوره شوه .)) داشرف ساه تېروېره شوه له لاسه یې مبایل ولوېد ولړزېد: ((زه به اوس دجباري تخم هم پرېنږدم.)) راپاڅېدمنډه یې کړه ،څوځایه په زینو کې ولوېد ،له ګڼه ګونې په ډک ښار کې منډې وهي .ترهډې پر لاره له لس ځله ډېر له خلکو سره وجنګېد . ، ښی او چپ یې نه پېژندو د سړک له یوې خوا بلې ته اوښت چې دمخامخ

راتلونکي شانزده بیست پمپر وغورځاوه او چې ترڅو دربډه نو ټایر یې پر سینه ولاړ وو.

داشرف پرمړي بارامبولانس لاکلي ته نه و ننوتی چې دکلي دلوی مسجد له لاسپیکرڅخه اعلان واوربدل شو((خانی داکبرزوی اوډجبارورارہ په حق رسبدلی نن مازیګر ځلور بجې یې په زړه هدیره کې جنازه ده)) ډریورله یو چا دهغه دمړینې لامل وپوښت هغه ورته وویل چې بدمرغه خاني بیګا ډېره نشه کړې وه، ویاله کې پروت و چې دشپې پرې اوبه راغلي اووژلی یې دی.

قربانیان

د پل خشتي جامع مسجد په ختیځه دروازه کې مې ځای نیولی و. هر سهار به وخته دلته راغلم، خپل زوړ او پیوندي څادر به مې چې، د ډېرو خیرو له لاسه یې سپین رنګ تور اوښتی و په مځکه اوارکړ، چکسونه به مې له تخرګونو څخه لېرې کړل د څادر په څنډه به مې کېښودل، بیا به مې خپله مصنوعي (ساختګي) پښه وو بسته له چکسونو سره به مې جوخته کېښوده. پېنځه به مې تر ورانه رابډوهله. د ورانه له پاسه به مې د خپلې غوڅې شوې پښې د ټپونو نښې او خاپونه خلکو ته واسطه کول او د روپۍ دوه وسوال به مې ترې کاوه، د خپل خېرن څادر له پاسه به مې لومړی خپله دوه، درې افغانۍ کېښودې ځکه چې، دې کار د خلکو د پام په را اړولو کې راسره مرسته کوله. ددې ځای ښېګڼه دا وه چې، دلته بیروبار ډېر وو، وچه ډوډۍ هم ارزانه پیدا کېده.

کله به چې، دلته سوالګر کوچنیان نه وو، نو د خلکو پام به موږ ته و. خو چې، ښځو او کوچنیانو به ژړا او کوکې پېل کړې نو بیا د چا پام مونږ ته نه وو ټولو به د خپل جېب خیرې او د بچیانو د سر خیرات هماغوی ته ورکاوه.

یوه ورځ یو بل معیوب چې، د ځلیرویشت یا پنځه ویشت کالو به و په دوارو سترګو ړوند ، د مخ نیمه برخه یې سوزېدلې، بر چویي د پوزې له نیمې برخې سره نیمه زنه هم وړې وه، یو لاس یې له څنګل او بل یې له بیخه غوځ وو هم راغی. هغه کوچنې چې، دده لارښود و او دی به یې له لمنې نیولی ګرځاوه ورته وویل چې: "همی جای است ده امی بغل بشی " ده هم شا دېوال او مخ د خلکو لارې ته کړ همدا چې، د ناستې تابیا یې وکړه او لا ځمکې ته رسېدلی نه و د نورو سوالګرو او په ځانګړې ډول د ښځو له احتجاج او غالمغال سره مخ شو "برو ګم شو تو از کجا امدي، ایجه به ما کس یک قیران نمیته، تو ام امدي دیګه جا یا سرت قات بود ، ایجه خو جای ام کم اس. اګه تو بشینی جایم تنګ میشه باز ما را م هی میکنه. " خو ده په ډېره سړه سینه ځواب ورکاوه: "خیر اس وارخطا نشو هر کس نصیب خوده میخوره، کجا برم... " ښځو که هر څومره غالمغال وکړ خو دده مجبوریت پرې زور ور وو.

هملته کښیناست. زما پرې زړه وسوځېد د بیچاه حال تر موږ ټولو ډېربد تر وو.

دلته زموږ غریبي نه کېده په ټوله ورځ کې به مو ایله لس پنځلس روپۍ پیدا کولې هغه هم داسې چې، کله به څوک جومات ته ننووت او بوټان به یې په دروازه کې پرېښودل نو موږ به له دې فرصت څخه ګټه واخسته، د هغه بوټان به مو د خپل ځادر په پیڅکه پاک کړل،

ګردونه به مو تريې و څنډل، ځان ته به مو نږدې کېښودل او د بوټانو خاوند ته به مو داتاثر ور کاوه چې، بوټان يې ورته مو ږ ساتلي که نه ... هغه به بيا له شرمه هم يوه روپۍ راخطا کړه. دلته نور، کور خو پرېږده آن چې ،زموږ د ګېډې کار هم نه کېده، هره ورځ به مو لس روپۍ پوليسانو ته هم ورکولې چې ،له دې ځای څخه مو ونه شړي.

زما خواته نوي معيوب راته وويل چې، وامې ورېدل له معيوبينو او يتيمانو سره د مرستې دفتر له دوی سره مرسته کوي، دفتر يې نوي ښار کې دی زه خو په دواړو سترګو ړوند يم راځه چې ،دواړه يو ځای ورشو ګوندې څه مرسته راسره وکړي. ما چې، دا مې څوومه ورځ وه کورته وچه ډوډۍ هم نه وه وړې دا خبره ځانته زيری وباله دستي سوچ واخېستم دخيال په نړۍ کې په څو دقيقو کې شهرنو ته ورسېدم. د مرستې دا دفتر مې په ډېرې اسانۍ پيدا کړ، عريضه مې ورکړه هغوی پر ما ډېر زړه سوی وکړ او زما د غوڅې پښې او ځوانۍ په ليدلو يې ډېر خفګان او افسوس څرګند کړ. سمدستي يې ماته دوه بورۍ وړه، درې دوه نيم مني ټيمه غوړي، څلور منه لوبيا او صابون راکړل، کراچۍ مې ورته ونيوله، د کور په منځ کې مې وغورځول، نږدې وو له ډېرې خوشحالۍ سکته وکړم، خپلې مېرمن ته مې له دروازې ورغږ کړ: ((نن به ښه ډېر وړه لمدوې، تول کوچنيان به په ډوډۍ او لوبيا مړوې، نن به کوچنيان وږي نه ويده کوې. ((له همدې

سره د دې معیوب بل غږ زما د سوچونو تناب وشکوه: "څنګه زما له خبرې سره موافق یې که نه؟ ".

سبا د پل خشتي په دروازه کې سره یو ځای شوو او له دې ځایه مو د نوي ښار په لور حرکت پیل کړ. ټوله ورځ مو د نوي ښار کوڅې ګز او ګام کړې. خو چا د دفتر درک راونه ښود. سبا مو بیا خپل هدف ته مخه کړه له ډېرو پوښتنو وروسته مو دفتر پیدا کړ. د دفتر اداري مدیر راڅخه عریضې واخستې او د دفتر رئیس ته یې وروړې. رئیس سبا ته وروغوښتو، سبا په ټاکلي وخت ورغللو. رئیس قلم راواخست لومړی زما د معیوب ملګري مخ ته کښیناست او پوښتنې یې ترې پیل کړې.

- - نوم دې څه شی دی؟

- سردار اغا

- د چا زوی یې؟

- د نسیم خان

- د کوم ځای یې؟

- د پروان ولایت د جبل السراج د ولسوالۍ دده پایان د کلي

- کله معیوب شوې؟

- پنځه کاله وړاندې

- قوماندان دې درسره مرسته نه کوي؟

- نه کله چې زخمي شوم او روغتون ته يې ويوړم، بيا مې ترنن پورې ونه ليد يوه روپۍ يې راته ګوشت خوګ. خبر يم چې، ښه يې ساعت تېر او کش و فش يې برابر دی درې کروزينه او درې څلور ډا ټسنې لـه باډيګاردانو ډکې ورپسې ګرځي.

- ښه د ټپي کېدلو کيسه دې راته وکړه، چېرې او څنګه ټپي شوې؟

- پنځه کاله وړاندې چې، حزبيان شمالي ته رانـوتـل نـو پـه چيکـل کـې مـو د جګـړې لـومړۍ کرښـه وه، زه د ګـروپ قومانـدان وم. مـوږ د حزبيانو د چريک لـه ويرې د خپلې پوستې شا وخوا ماينونه ښخ کړي وو. کله کله به هغوی چريکي حملې کولې، موږ به ورته کمين نيوه او کله بيا موږ حملې کولې او هغوی به.... کله چې، سردار آغا خپله کيسه رئيس ته کوله نو زما بدن ورو – ورو مېږي مېږي کېده، لـه مبهم اضطراب سره مخ شوم، په ډېر تلوار او ناکرارۍ مې د کيسې د پاتې برخې د اورېدلو هيله لرله.)): يوه شپه چې، هغوی ښه مخ ته راغلي وو موږ ورته په کمين کې په دې هيله ځان غلی کړی وو چې، ټول ژوندي ونيسو، ځکه د ژونديو اسيرانو بيه تر مړو ډېره لوړه وه. د هر اسير پـه سر بـه يـې کـورنۍ لـه پنځه زره لکه افغانيو څخه نيولي آن ترشل او

د پرش زره لکو افغانۍ راکولې خو مړي به بیا له زر دوه زرو لکو افغانیو پورته نه خرڅېدل.

کله چې، هغوی بېرته ستنېدل نو مور پرې ناتاره ډزې پیل کړې. د مرمیو او اور له کبله فضا سپین پړق شوه ډېر حزبیان مو ووژل، ډېر مو ژوندي ونیول. کله چې له جګړې وروسته خپل مرکز ته نږدې شو، ناڅاپه د ماینونو په کتار وربرابر شو. په لږه شېبه کې زموږ ډېر ملګري هم والوتل، د ماینونو ډېرې برچې پر ما هم برابرې شوې او بیا شپږ مه ورځ پوه شوم چې په روغتون کې یم.

کله چې سردار اغا کیسه ختمه کړه نو ماته تېرو ختونه سترګو ته ودرېدل. ټوله صحنه مې د ذهن په سکرین تېره شوه، لکه د کوم فلم ستوري چې، په کوم فلم کې کار کړی وي او بیا هماغه فلم د سینما په پرده ګوري، ځان راته هم ډېر ظالم او هم ډېر مظلوم ښکاره شو، وجدان مې د سرداراغا د ړندو سترګو او غوڅو لاسونو د مظلومیت د پړې د منلو او نه منلو په کشمکش کې وو چې، رئیس راباندې غږ کړ:))ښه ځوانه ستا نوم څه شی دی؟ د پلار نوم دې څه شی دی...((ما هم ځوابونه ورکړل خو کله یې چې، وپوښتلم کله او چېرې ټپي شوی یې؟ نو هک پک پاتې شوم چې، څه ځواب ورکړم. رئیس زما هیښتیا حس کړه بیا یې وویل:))ته هېڅ پروامه کوه دا یوه بې پلوه او بهرنۍ موسسه ده، ټولو معیوبینو ته په یوه سترګه ګوري، د چا له تنظیم او ځای سره کار نه لري ته بالکل ډاډه اوسه.((

خو زما ستونزه د تنظیم رسوا کېدل یا د نیولو وېره نه وه زه سردار اغا ته ځورېدم. رئیس ته مې وویل، صاحبه !د سردار اغا کیسه خو دې واورېده. همدا زما کیسه هم ده. خو زه له حزبیانو سره وم.مور پـه همدې شپه لاړو د دوی د پوستو د شا وخوا هغه ماینونه مو چې، دوی مور ته ایښي وو د هغې نقشې له مخې چې، د دوی یو تن ملګري پر مور پلورلې وه وویستل او په نورو هغو ځایونو کې مور ښخ کړل چې، د دوی تګ را تګ پرې ډېر وو څه مو نور هم ورسره اضافه کړل. کله چې، بېرته خپل سنګر ته ستنېدلو نو د دوی په کمین واوښتو او زه د دوی د پیکا د مرمیو ښکار شوم اوس مې د خېټې او د بدن نور ټپونه ښه دي خو پښه مې په خپله وینې.

ګلاپي داني

دګرمۍ خپسې خپلې منګولې خښې کړې وې ، دتاوده لمر دوړانګو نېزې به پر بدن داسې لګېدې ، تا به وېل چې ګوندې له ليزر شعاع سره مخ يم. په اډه کې ډول ډول غټو اوکوچنيو موټرو سپرلۍ ته انتظار ويست په لوړ غږ جلال آباد ، جلالآباد ويلو دکېلنډرانو ستوني وچ شول، ديو کاستر دکيلنډر چې پر ما ستر ګې ولګېدې نو را منډه يې کړه له لاسه يې ونيولم او بې سوال او ځوابه يې دموټر دروازې ته رابښکلم. ما ځان کلک کړو درېدم :وروره خېرېت خو دی ؟ ته خو لومړی ځان پوه کړه چې زه پر دې موټر کې ځم او که نه؟... خو هغه زما خبرې په نيمه کې غوڅې کړې: ((بسلمانه يو نفر کم ده ور خېزه ځي روانيږي پراخه سيټ ده که نه همدلته به ولاړ يې.)) زه چې موټر ته وروختم ، رښتيا هم چې دډرېور شاته درې کسيز سيټ کې يو هلک او دوه ښځې ناستې وې ،خو دهمدې سېټ پر برابرۍ ددروازې خواته يو کسيز سېټ خالي وو. بيک مې مخې ته

کېښود او په همدې سیټ کېښناستم ۰ډریور داډې پرچه راواخیسته موټر روان شو ،ټولو مسافرېنو هسک ته دخپلې عاجزۍ دښودلو او دعا لاسونه پورته کړل۰ دخوشېبو لپاره مطلقه چوپتیا حاکمه وه خوډریور دنغمې دکېسټ په ایښودلو سره ، په لومړي ځل شونډو ته دسپړیدلو چانس ورکړ((استاده غږ یې ټیټ کړه)) بل به غږ کړ ((مونږ یې نه اورو دا وروستي لا سپیکرونه یې بند کړه))ما او زما تر څنګ دښځو خواته ناست هلک ته هم دخبرو پلمه په لاس ورغله او دکسټ په اړه مودخلکو په قضاوت تبصرې پیل کړې۰دکاستر په دې درې کسیز سیټ زما خواته همدا هلک ، خواته یې یوه دپاخه عمر ښځه اودښځې ترڅنګ شیشې سره یوه بله انجلۍ ناسته وه چې دښاریانو په څیر یې دسپین څادر پیڅکه له پوزې تاوه کړې وه زما او ددې هلک خبرو ، ددې انجلۍ پام هم مونږ ته کړ او په لومړي ځل یې نیم پټ مخ زمونږ لور ته راواړاوه کله چې زما او دهغې سترګې وجنګېدې نو ساه مې پر بدن کې تیروبیره شوه،له ویښتو تر پوندو مې ټول بدن لکه په ستنو چوخ چوخ او میږې میږې شودا سترګې ، لکه چې سترګې نه ،برېښنا وي ، ټول بدن ته یې جټکه راکړه ، دې سترګو په خپل برېښنایي ټکان ، زما دسترګو په رګو کې وینه وچه کړه ، دومره یې وزېښلې چې نور یې دخوځېدو مجال نه وو ، همدا سې بې سېکه او بې حر کته دهغو سترګو ، په کاسو کې پاتې شوې ۰نور نو زه نه پوهېدم چې خواکې ناست ملګری مې څه وایي خو کله کله

دده دتېرا ېستلو په خاطر ورته سر خو ځوم او دا ډول تا ثر ور کوم چې ګوندې خبرو ته يې زما پام دی٠

تور سرک دوړې ښامار په څېر دموټر دټايرونو لاندې ځغلي ٠ زه په دې فکر کې يم چې له سترګو سره مې څه ډول مرسته وکړم چې لږه ساه په کې وغوړيږي او ددې سترګو ، له خم نه درا وتلو متره په کې پېدا شي ، له نيم نه ډير مخ يې پټ دی، پوزه يې هم تاوه ده ،يوازې دتندي او دانګو برنی برخه کې يې د سپين ململ ته ورته پوستکي لاندې ګلابي دانې ښکارېدې ؛زه ټول سوچ سوچ ګرځېدلی يم چې څنګه به وکولی شم هغه مخ ټول وګورم چې د دا ډول جادو ګرو سترګو دکوربه توب وياړ لري٠ ګرمۍ ټوله سپرلۍ ترې کړه ډربور ته يې دموټر ودرولو غږ وکړ ، ډربور هم ديو بازار تر څنګه موټر دسرک غاړې ته کړ، دانجلۍ تر څنګ دناست هلک او ښځې په شمول ټوله سپرلۍ له موټره ښکته شوه. زه هم وروستی کس وم چې له موټره ښکته شوم خو انجلۍ کراره په خپل څوکۍ ناسته وه نه مې تنده په ياد وه او نه ګرمي ،اخوا ورتاو شوم ، دډريور د دروازې تر څنګ ودرېدم او له شيشو څخه چې دګرمۍ له لامله ټولې خلاصې وې هغه څارم ، سترګې مې له سترګو لاند ې په هماغې نښتې دي ، انجلۍ پکی راواخېست او ځانته يې وهل پېل کړل په همدې وخت کې هلک داوبو ډک ګيلاس په لاس موټر ته وروخوت او هغې ته يې ور وړاندې کړ ،انجلۍ ګيلاس واخېست او داوبو څښلو لپاره يې دوه ګوتې دکينې غوږ خواته وړاندې کړې ، دڅادر پيڅکه يې خلاصه کړه ، مخ يې

لوڅ کړ ، شو نډو ته ورته ګلاب يې په ګيلاس کيښودل او ددې په دې کوچني حرکت سره زما له لاس او پښو دمه وختله،دزړه شيشه مې يې·دانه وانه کړه · دزړه دشاهين وزرې مې وسوځېدې ، په ځمکه راولوېد· له ځانه مې پوښتنې پېل کړې:دا به پيغله وي او که واده ؟دابه دکوم ځای وي ؟دکومې کورنۍ او دچالور به وي ؟له رنګ او جامو خو ښارۍ او لوستواله ښکاري چې ښارۍ به وي او که کليواله ؟آيا کله به هم ددې ګل په ليدلو زما دسترګو ليد ډېر شي ؟آيا دا به زمونږ جونګړه قبوله کړي؟بيا وايم چې دا ډول ګل کله څوک په بوټي کې پرېږدي !!

هرومرو به واده وي او کيدلی شي چې همدا تر څنګ ناست هلک يې ميړه وي · دې ځوان ته مې زړه کې کينه راوپارېده ·موټر چې روان شو نودې هلک او انجلۍ ډېره خوږه مرکه پېل کړه په دومره ورو اوله حيا ډکه غږ چې ايله همدوی اوريده ، کله کله به يو بل ته مسکي شول چې زما دکينې په اور به يې نور هم پطرول وشيندل له ځانه سره کرم او ريبم چې په هر ډول وي ددې انجلۍ دکور درک به معلوموم ، داسې تصميم مې ونيوه چې دوی هر چېرته ښکته شول نو زه به هم هملته ښکته کېږم ، دوی به تعقيبوم او په داسې ډول به د دو ی کور ګورم چې دوی رابانديې پوه هم نه شي· له هلک سره دخبرو په ترڅ کې دومره پوه شوی وم چې نوموړی دننګرهار پوهنتون محصل دی·

موټر جلالآباد کې اډې ته ورسېد سپرلۍ ښکته کېدل پېل کړل. دې هلک ډريور ته وويل چې استاده له ما سره ناروغ دی نو که تر مخابراتو

چوک پورې مې ورسوې احسانمن (منندوی) به دې یم. ډریور هم ورسره ومنله ما هم ورته پلمه وکړه چې زه هم مخابراتو ته ځم، په سوچ کې شوم چې په دوی کې خو یو هم ناروغ نه ښکاري او بیا دومره کلک ناروغ چې له موټره هم ښکته کېدلی ونه شي؟ بیا مې له ځان سره وویل چې کېدلی شي چې دا ښځه به ناروغه وي.

موټر د مخابراتو چوک د کابل زړې اډې تر څنګ ودرېد ښځه او هلک دواړه ښکته شول سامانونه یې لاندې کېښودل خو انجلۍ له ځایه هم نه خوځېږي، ما له خپل بېک سره ځان غولاوه چې په همدې کې هلک راغی د انجلۍ د سېټ مخې ته کښیناست، شا یې وروړاندې کړه او ورته یې وویل: ((خورې را په شا شه)) انجلۍ یې هم له غاړې لاسونه ورتاو کړل او ورپه شا شوه ترې و یې پوښتل: چېرته ځو؟ هلک ورته وویل خورې هماغه ډاکټر ته دې بیایم چې ستا له ملا څخه یې پرچې ویستې دي.

ګناه

دمخابراتو په ځلور لارې کې زرګونه خلک تماشې ته راټول شوي وو. دډېر بیر وبار له لاسه خلک د یوبل په اوږو سپاره او ونو ته ختلي وو دڅلور لارې په مرکزي چوک کې یې دفیصلې داورولو لپاره قاضي ته لوی ستیج جوړ کړی وو ډېر مشران، چارواکي او عام خلک راغلي وو خلک وېرې اخستي او ترهېدلي وو٠زه د دوه سپټه ډاټسن په منځ کې په داسې ډول کېښنول شوی وم چې، لاسونه او پښې مې له یوبل سره په پرېړ پلاستیکي پړي کلک تړلي او بیا مې پړی له ملا تاو او له شاته سپټ سره کلک تړلی وو٠د موټر شاوخوا په سل ډزو ، پیکا او کلاشنکوفونو سنبال څو ځړور طالبان ولاړ وو قاضي ددوسیې په لوستلو پیل وکړ:((له زور او جبر پرته دمجرم په خپله خوښه دده داعتراف او په ګوښه ځای کې له یو ښکلي هلک سره دده دلیدلو پراساس محکمه کټورد خیال باز زوی د برکلي اوسېدونکي ته دلواطت په جرم دمرګ سزا اوروي څرنګه چې، ددې جرم سزا په شریعت کې تردیوال لاندې کېدل ټاکل شوي نو مونږ هم دې مجرم ته دمرګ سزا اوروو او د ده دوژلو لپاره موپر ده دښاروالۍ دریاست د پخوانۍ زړې لوېدلې ودانۍ ددیوا ل غورځول ټاکلې دي او تاسو ته مو ځکه په راډیو او اخبار کې ددې حد دتطبیق خبر درکړی چې، له دې فاسق مجرم څخه عبرت واخلئ او داسې ګناه ګانې ونه کړئ))٠ څو ځله مې دتېښتې هڅه وکړه خو ډېر کلک یې تړلی وم٠ دمحکمې دفیصلې دتطبیق وخت راغی زه یې له موټر څخه راښکته او لاس او پښې تړلی دپاخه سېمنټي دیوال لاندې وغورځولم٠ دخلکو شور ماشور شو:[(معاف یې کړئ ډېر ښکلی ځوان دی] ، [دی خو مونږ پېژنو دا خو په دې ټول ښار کې ښه هلک دی] ، [زه قسم خورم چې په دې کې دا خبرې نشته چا ورته دسیسه جوړه کړې ده]له هرې خولې ساړه اسویلي خېژي خو په چارواکو اغېز نه کوي٠یو غټ بلدوزر راغی دېواله ته اړم شو له یوه ټکان سره یې دیوال وخوځاوه او په دوهم ځل دېوال ته د بلدوزر دخولې له اړمېدلو سره سم دېوال پر ما راغی او له خولې مې یوه ناتراشه چېغه ووته له همدې سره مې مېرمنې په وارخطا یۍ راباندې غږ کړ:((دځونډي پلاره ! دځونډي پلاره !څه خبره ده پورته شه پورته شه ولې وو ېرېدلې کلمه ووایه)) زه هم راویښ شوم په کټ کې کېښیناستم ، سترګې مې وسولولې خولې مې پاکې کړې او یو اوږد اسوېلی مې وویست.